

РОСТ ЗАРОБКАЎ
І ДАСТУПНАЕ
ЖЫЛЛЁ

2-3

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

23 КАСТРЫЧНИКА 2024 г.
СЕРАДА
№ 207 (30341)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

У АБ'ЕКТЫВЕ —
КІТАЙСКАЯ
ВОСЕНЬ

13

ЦЫТАТА ДНЯ

Генадзь БАЛБАТОЎСКИ,
дирэктар
Рэспубліканскага
цэнтра па аздаравленні
і санаторна-курортным
лячэнні насельніцтва:

«За дзевяць месяцаў
2024 года колькасць
тых, хто прайшоў
лячэнне і аздаравленне
ў нашых санаторыях,
у параўнанні з
аналагічным перыядам
2023 года павялічылася
на 5,5%. У абсалютных
лічбах — 1,22 мільёна
чалавек. За гэты перыяд
таксама адзначаецца
істотны рост выручкі —
на 16 працэнтаў.
Калі казаць
аб абсалютных
лічбах, то выручка
перавысіла 990 мільёнаў
рублёў. Выбіралі
беларускія санаторыі
для адпачынку
і замежных грамадзяне.
За дзевяць месяцаў
2024 года колькасць
такіх адпачывальнікаў
перасягнула
190,5 тысячы. Вырасла
на 36 працэнтаў
і выручка, атрыманая
ад замежных
грамадзян, —
да 320 мільёнаў рублёў».

СЛУЖЫ АЙЧЫНЕ, СЫН!

Стартавала адпраўка маладых людзей на тэрміновую службу ва Узброеныя Сілы. У першы дзень у войскі адправілі больш за 1000 прызыўнікоў. Сярод тых, хто зусім хутка папоўніць шэрагі Узброеных Сіл, — мінчанін Арсень Савіцкі. Малады чалавек будзе праходзіць тэрміновую службу ў легендарнай 103-й Віцебскай паветрана-дэсантнай брыгадзе.

Яго бацька Валерый Савіцкі таксама праходзіў службу ў паветрана-дэсантных войсках Савецкага Саюза, здзейсніў 22 скачкі з парашутам і, безумоўна, ганарыцца сваім сынам.

Даніл ХМЯЛЬНІЦКІ.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Год якасці

НОВЫ ПОГЛЯД НА РАЛЛЮ

Навуковец раскажаў аб перавагах і магчымых
«падводных камянях» бездзвальнай апрацоўкі глебы

Сельскагаспадарчая праца і яе вынікі спрадвеку звязаны з пэўнымі рызыкамі. Высокая залежнасць ад знешніх абставін, доўгатэрміновасць матэрыяльных і працоўных укладанняў, працяглы перыяд атрымання аддачы ад сваіх намаганняў пры адсутнасці цвёрдых гарантый, што вынік апраўдае надзеі... Усё гэта на сучасным этапе чалавечтва імкнецца нівеліраваць з дапамогай дакладнага земляробства — інтэлектуальных машын і агрэгатаў, навуковых распрацовак і інтэнсіўных тэхналогій. Адна з якіх, у прыватнасці, — бездзвальная апрацоўка глебы, з якой Прэзідэнт Беларусі раней азнаёміўся на сваёй малой радзіме.

СТАР. 4

Бязлітасны агонь

Чаму павялічваецца колькасць пажараў
у жылфондзе?

У асенне-зімні перыяд ратавальнікі значна часцей, чым у іншую пару года, выезджаюць на тушэнне пажараў. Найперш гэта звязана з тым, што для таго, каб сагрэцца, людзі дадаткова выкарыстоўваюць электрагравальныя прыборы, актыўна паляць у печы. Пры гэтым падчас эксплуатацыі не заўсёды выконваюць правільны бяспекі, часам увогуле забываюцца падрыхтаваць сістэмы ацяплення да зімы. Аднак асноўнай прычынай пажараў з трагічным зыходам па-ранейшаму застаецца неасцярожнае абыходжанне з агнём пры курэнні.

Фота з архіва праспектыўнага МНС.

СТАР. 5

КОРАТКА

- Каля 100 тысяч чалавек у Мінску ўжо вакцынаваліся ад грыпу.
- На восеньскіх канікулах у Беларусі плануецца аздаравіць каля 70 тысяч дзяцей.
- Беларускі экспарт у краіны Афрыкі з пачатку года вырас амаль у чатыры разы.
- Таварабарот Віцебскай вобласці з Кітаем за пяць гадоў вырас практычна ў тры разы.

ISSN 1990 — 763X

2 4 2 0 7 >

9 771990 763008

АД КРАІНЫ ПАТРЭБНАСЦЯЎ ДА КРАІНЫ МАГЧЫМАСЦЯЎ

Першы віцэ-прэм'ер — аб выніках работы эканомікі і ключавых прыярытэтах збалансаванага эканамічнага росту

Эканоміка — адна з ключавых умоў суверэнiтэту і незалежнасці нашай краіны. Нягледзячы на санкцыйны ціск і іншыя знешнія выклікі, беларуская эканамічная мадэль працягвае даказваць сваю эфектыўнасць. На канкрэтных прыкладах у сваім выступленні падчас сумеснага пасяджэння дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі гэта пацвердзіў і першы намеснік прэм'ер-міністра Мікалай СНАПКОЎ.

МАГУТНАСЦІ ЗАГРУЖАНЫ, ПРОДАЖЫ ПАВЯЛІЧАНЫ

Мікалай Снапкоў заявіў аб аднаўленні дасанкцыйнага аб'ёму валавой вытворчасці. «Другі год запар эканоміка расце тэмпамі, вышэйшымі за сусветныя, — падкрэсліў ён. — За 9 месяцаў бягучага года гэта 104,5%. Нагадаю, задача на год стаяла перад урадам 103,8%. Трэці год запар урадам арганізавана работа ў мабілізацыйным рэжыме. Даведзены дэталёвыя матрыцы задач па вытворчасці, экспарце, зніжэнні затрат і фінансавых выніках са штоднёвым кантролем іх выканання. Як вынік — прамысловасць вырасла за 9 месяцаў на 6,4%. А ў цэлым ужо два апошнія гады расцём у прамежку не ніжэй за 5–6% па прамысловай вытворчасці».

Попыт на прадукцыю айчынай вытворчасці, па словах першага віцэ-прэм'ера, дазволіў дазагрузіць магутнасці і нарасціць продажы. У 2023 годзе з канвеераў нашых прадпрыемстваў сышла рэкордная за апошнія пяць гадоў колькасць грузавікоў, легкавых аўтамабіляў, кар'ерных самазвалаў, камбайнаў, тэлевізараў, мікрахвалевых печак і г. д.

Першы намеснік кіраўніка ўрада агучыў тры кірункі далейшага павышэння канкурэнтаздольнасці і інавацыйнасці. Першы — павелічэнне глыбіні перапрацоўкі традыцыйнай сыравіны. «У рамках мэтавага плана рэалізуецца 41 праект на агульную суму інвестыцый 5 млрд беларускіх рублёў, — канкрэтызаваў ён. — Вынікам стане выпуск новых відаў мінеральнай ваты, кардону, будаўнічых матэрыялаў і іншага. На парадку дня — новы завод па вытворчасці ДСП, другі завод па вытворчасці цэлюлозы. Ён дазволіць выбудаваць тэхналагічныя ланцужкі, па якіх можна будзе атрымаць віскозную цэлюлозу як аснову для тэкстыльнай прамысловасці і санітарна-гігіенічнай прадукцыі, новую прадукцыю папярочага пакавання і іншыя віды вырабаў».

Другі кірунак — рэалізацыя імпартазамяшчальных праектаў. Сярод іх — 85 праектаў на агульную суму інвестыцый 7 млрд беларускіх рублёў па выпуску такой прадукцыі, як электрарухавікі, грунтавая тканіна, перапрацоўка какава-бабоў поўным цыклам і іншыя. Сёлета чакаецца завяршэнне 18 праектаў. На 2025 год прадугледжана яшчэ 73 праекты агульным коштам інвестыцый 10 млрд беларускіх рублёў.

Трэці кірунак звязаны з інтэграцыйнымі праектамі з Расійскай Федэрацыяй. На базе вядучых беларускіх прадпрыемстваў «БелАЗ», «Амкадор», «Інтэграл», «Гомсельмаш» і іншых рэалізоўваюцца 27 праектаў на агульную суму 170 млрд расійскіх рублёў. Ствараюцца вытворчасці па выпуску новай прадукцыі: гэта лесанарыхтоўчая тэхніка, вузлы і агрэгаты для камбайнаў, шырокі пералік гідраўлічных вузлоў, падшыпнікаў і г. д. «У выніку экспарт у Расійскую Федэрацыю ў 2023 годзе дасягнуў гістарычнага рэкорду — звыш 25 млрд долараў ЗША, — паведаміў першы віцэ-прэм'ер. — За 8 месяцаў 2024 года мы яшчэ павялічылі на 3,9% тэмпы мінулага года».

СУПРАЦОЎНІЦТВА З КІТАЕМ І КРАІНАМІ АФРЫКІ

Другі значны партнёр для нашай краіны ва ўмовах развіцця прамысловасці і інавацыйнасці — гэта Кітай. Яго тэхналагічнае лідарства, па словах Мікалая Снапкова, дазволіць нам рэалізаваць самыя амбіцыйныя планы па мадэрнізацыі тэхнічнага пераўзбраення, у тым ліку для работы ў рамках Саюзнай дзяржавы сумесна з Расійскай Федэрацыяй. Падпісана комплексная стратэгія сумеснага прамысловага развіцця, дэталізаваны план праектаў у развіцці комплекснай стратэгіі.

Каробкі перадач, рухавікі, аўтамабільныя крады, легкавыя аўтамабілі, суперкандэнсатары для электробусаў — гэта тое, што ўжо выраблена ў Беларусі пры ўдзеле кітайскіх партнёраў і на аснове кітайскіх тэхналогій, і тое, што эфектыўна дапаўняе беларускі прамысловы патэнцыял. «У бягучым годзе перайшлі на ліцэнзійную вытворчасць маркі «Белджи»: гэта значыць, беларускім бокам была куплена ліцэнзія, якая дае магчымасць забяспечыць на 100% лакалізацыю гэтага аўтамабіля, што дазваляе ў будучыні ствараць новыя мадэлі ўласнай тэхнічнай думкі і ўласнай вытворчасці, — прайнфармаваў Мікалай Снапкоў. — У рамках візіту прэм'ер-міністра Дзяржсавета Кітая ў Беларусь у жніўні 2024 года краіны аб'явілі год супрацоўніцтва ў галіне навукі, тэхналогій і інавацый. Бягучае стратэгічнае прамысловое партнёрства грунтуецца на пашырэнні галіновай кааперацыі з выкарыстаннем новых кітайскіх і высокіх тэхналогій».

Кажучы аб супрацоўніцтве з краінамі Афрыкі, першы віцэ-прэм'ер адзначыў, што экспарт сёлета вырас амаль у чатыры разы за восем месяцаў, склаўшы 497 мільянаў долараў ЗША. «Гэта максімальны аб'ём экспарту, які перавышае гадавыя паказчыкі ўсіх папярэдніх гадоў, — акцэнтаваў ён увагу. — Кіраўнік дзяржавы на асабістых дамоўленасцях вызначыў чатыры аперныя афрыканскія краіны. Толькі іх сукупны ВУП складае больш за 520 мільярд долараў ЗША, а ўвесь ВУП афрыканскага кантынента — 3 трыльёны долараў. Для нас гэта з'яўляецца фактычна бязмежным

рынкам збыту нашай прадукцыі і ўзаемадзейння з нашымі афрыканскімі калегамі».

Мікалай Снапкоў акцэнтаваў увагу на тым, што прадукцыя, якая вырабляецца ў нашай краіне, запатрабавана на знешніх рынках. «Знешнія гандлёвыя патокі ў бягучай пяцігодцы дэманструюць рост, нягледзячы на ціск, які захоўваецца

ца, — заўважыў ён. — Як вынік — сёлета мы ўшчыльную наблізіліся да мэтавай задачы пяцігодкі — экспарт у эквіваленце 50 млрд долараў. Страчаныя на рынках краін Захаду і Украіны аб'ёмы экспарту не проста кампенсаваны за мінулыя тры гады, а істотна перавышаны. Поўнаасцю адноўлены фізічныя аб'ёмы паставак асноўных кан'юктурных тавараў».

Ключавая рызыка, па яго словах, існуе ў абмежаванні доступу да знешняга фінансавання ў рамках развіцця эканамічнага патэнцыялу Беларусі. Але нават у гэтых умовах забяспечваюцца базавыя крытэрыі фінансавай стабільнасці. «Гэта скарачэнне знешняга валавога доўгу, у тым ліку скарачэнне дзяржаўнага знешняга доўгу, — канкрэтызаваў першы віцэ-прэм'ер. — Таксама аб'ём рэінвеставання даходаў замежнымі інвестарамі адпавядае ўзроўню, які ўстанавіўся за апошнія гады да жорсткіх санкцый».

УМАЦАВАННЕ ПРАМЫСЛОВАСЦІ, ІНВЕСТЫЦЫЙНЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, ЦЭНЫ І КАДРЫ

Асабліва ўвага ва ўмовах абмежаванасці знешняга фінансавання ўдзяляецца мерам па аднаўленні інвестыцыйнага патэнцыялу. Па выніках 9 месяцаў тэмп росту інвестыцый складае 107,6%, пры гадавым заданні 103,9%. Такіх вынікаў удалося дасягнуць дзякуючы сродкам дзяржаўных і рэгіянальных інвестыцыйных праграм, уласным сродкам прадпрыемстваў і крэдытаванню. На бягучы момант у краіне рэалізоўваецца каля 800 інвестыцыйных праектаў на агульную суму інвестыцый у 8,5 мільярд долараў.

Па даручэнні кіраўніка дзяржавы ўрад умацоўвае прамысловы патэнцыял рэгіёнаў. У рамках ажыццяўлення ініцыятывы «Адзін раён — адзін праект» у бягучым годзе рэалізоўваецца 208 праектаў,

у межах якіх плануецца стварыць больш за 10 тысяч працоўных месцаў. «Амаль у паловы ўсіх раёнаў будучы рэалізаваны па два праекты, у кожнага дзясятага раёна — па тры праекты, а па Дзяржынскім раёне Мінскай вобласці аднамомантна будзе ажыццяўляцца шэсць праектаў», — прайнфармаваў Мікалай Снапкоў.

Па-трэцяе, адсутнічае ціск на валютны рынак. Па словах віцэ-прэм'ера, насельніцтва семі месяцаў запар выступіла чыстым прадаўцом валюты і з пачатку года прадало валюты на 900 мільянаў долараў. Па-чацвёртае, расце доля выдаткаў на нехарчовыя тавары, набыццё аўтамабіляў і нерухомасці. Такім чынам, урад не бачыць неабходнасці стрымліваць рост заробатнай платы.

АДРАСНАЯ ПАДТРЫМКА

На пастаянным кантролі Савета Міністраў — даручэнне Прэзідэнта па зніжэнні колькасці нізкааплатаўнай працы. Для гэтага з 1 студзеня павышаны памер мінімальнай заробатнай платы на 13%. Сёння ён складае 626 рублёў. «У рамках сістэмы дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі аказваецца падтрымка малазабяспечаным грамадзянам і тым, хто трапляе ў цяжкае жыццёвую сітуацыю, рэжымны прымаюцца максімальна адрасна, — дадаў Мікалай Снапкоў. — За 2021 год і першае паўгоддзе 2024-га яе атрымалі амаль 956 тысяч чалавек на агульную суму 476 мільянаў рублёў. Захавалі і пашырылі праграму сямейнага капіталу».

У сацыяльным блоку ўрад кіруецца трыядай — цана, зарплата, жыллё. Што датычыцца цэн, у 2023 годзе яны знізілі інфляцыю да адназначнага значэння 6%, на гэтым узроўні яна і падтрымліваецца. Сярод краін-партнёраў інфляцыя ў Беларусі ніжэйшая, чым у Расіі і Казахстане. Цэны на многія тавары ў нашай краіне ніжэйшыя, чым у той жа Расіі.

Гаворачы аб занятых у эканоміцы, віцэ-прэм'ер адзначыў, што ў краіну прывабліваюцца высокакваліфікаваныя спецыялісты звонку. «Лічым, што гэта нармальнае тэндэнцыя, — заўважыў Мікалай Снапкоў. — Урадам вызначаны пералік прафесій, на якія ў 2024 годзе могуць быць прыняты замежнікі, без уліку абмежаванняў па абароне нацыянальнага рынку працы».

Ключавымі інструментамі захавацца кадраў па-ранейшаму застаюцца рост даходаў і рост сярэдняй заробатнай платы грамадзян. «Сярэдняя заробатная плата ў студзені — жніўні бягучага года дасягнула амаль 2,2 тысячы рублёў, або 687 долараў ЗША ў эквіваленце, — канстатаваў першы намеснік кіраўніка ўрада. — Гэта максімальнае значэнне сярэдняга заробку беларуса за апошнія 10 гадоў».

Пры гэтым Мікалай Снапкоў падкрэсліў, што выдаткі на аплату працы растуць суразмерна іншым выдаткам. «Доля расходу на аплату працы ў выдатках практычна не змянілася: яна як была на ўзроўні 22% у выдатках, так і засталася, што сведчыць: залішняй выплачанай заробатнай платы няма, — канкрэтызаваў ён. — Гэта па-першае. Па-другое, у прыныце няма прыкмет на аснове ў тым ліку заробатнай платы, інфляцыйнага паскарэння, паколькі штомесячны прырост базавай інфляцыі — гэта сезонна згладжана інфляцыя. Гэта значыць, без уліку ўсплёску цен на сезонныя тавары, захоўваецца на адным узроўні ўжо 11 месяцаў запар».

За апошнія тры гады колькасць шматдзетных сем'яў павялічылася на 10% і складае больш чым 123 тысячы. За перыяд рэалізацыі праграмы сямейнага капіталу шматдзетным сем'ям адкрыта больш чым 140 тысяч дэпазітных рахункаў, на іх укладваўся — больш як на паўтара мільярда беларускіх рублёў. Прынята больш за 85 тысяч рашэнняў аб датэрміновым распрадаванні сродкамі сямейнага капіталу.

Планава павышаюцца пенсіі. Сярэдні ўзровень пенсіі па ўзросце складае больш за 800 рублёў. Рэальны рост з пачатку года — 110,5%. Падтрымка насельніцтва аказваецца таксама за кошт ільготных крэдытаў на набыццё айчынных тавараў. Урадам прынята пастанова аб выдзяленні крэдытаў па 4% гадавых на беларускія тавары. Гэта домакамплекты, мэбля, бытавая тэхніка, мотаблокі, плітка керамічная і іншае — усяго 29 пазіцый.

Як звярнуў увагу першы віцэ-прэм'ер, попыт на крэдыты ёсць. «З пачатку гэтага года «Беларусбанкам» адпрацавана больш за 100 тысяч заявак на агульную суму 373 мільёны беларускіх рублёў, — удакладніў ён. — З улікам высокага попыту плануецца пашыраць пералік тавараў і прадпрыемстваў і працягваць у наступным годзе рэалізацыю гэтай праграмы, якая атрымала пазітыўны водгук у насельніцтва, а таксама стымуляваць айчынную вытворчасць».

ДАСТУПНЫЯ МЕДЫЦЫНА І ЖЫЛЛЁ, ЯКАСНАЯ АДУКАЦЫЯ

Урадам выконваюцца і даручэнні Прэзідэнта па вырашэнні найбольш адчувальных для насельніцтва пытанняў — такіх як стварэнне інфраструктуры ў рэгіёнах, паліяўнае якасці дарог, работа ўстановаў аховы здароўя і службаў ЖКГ. У рамках дзярж-

праграмы «Здароўе народа» ўведзена ў эксплуатацыю 19 паліклінік, пабудавана дзевяць новых карпусоў балёнкі, профільных аддзяленняў. Праведзена рэканструкцыя больш як 60 аб'ектаў устаноў аховы здароўя, у тым ліку РНПЦ «Маці і дзіця», «Кардыялогія», больш як 20 цэнтральных раённых балёнкі. Для паўнацэннага ўдзелу ў жыцці грамадства асоб з інваліднасцю створана даступнае асяроддзе на больш чым 1500 аб'ектах сацыяльнай інфраструктуры.

У мэтах стварэння камфортных умоў для перамяшчэння ў рамках дзяржпраграмы «Дарогі Беларусі» ў бягучую пяцігодку будзе адрамантавана больш за 7,8 тысячы кіламетраў дарог. Прывялі ў парадак 120 мастоў. Па словах першага намесніка кіраўніка ўрада, пастаўленыя напярэдадні Прэзідэнтам задачы па дарогах будуць рэалізаваны ў поўным аб'ёме.

«Для забеспячэння даступнасці адукацыі ў 2021—2023 гадах уведзены ў эксплуатацыю 41 дзіцячы садок і 15 школ, — дадаў Мікалай Снапкоў. — Для забеспячэння перавозкі дзяцей у сельскай мясцовасці закуплены 491 школьны аўтобус. Такім чынам, дзякуючы прынятым рашэнням абавязальнасць праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на бягучую пяцігодку па стварэнні сацыяльна значных аб'ектаў будуць рэалізаваны ў поўным аб'ёме. Увогуле гэта больш як 340 аб'ектаў. Гэта аб'екты водаабеспячэння, водаадвядзення, аховы здароўя, адукацыі, рэканструкцыі дарог, мастоў і гэтак далей».

У прыярытэце ўрада застаецца забеспячэнне грамадзян жыллем. Гэта задача, па словах першага віцэ-прэм'ера, выконваецца з апырджаннем. «За 2021—2023 год уведзена ў эксплуатацыю 12,8 мільёна квадратных метраў пры з'яўленні ў дзяржаўнай праграме будаўніцтва жылля 12,5 мільёна, — паведаміў ён. — Выканаем задачу і ў бягучым годзе. Пры гэтым больш чым трэць жылля будзе з дзяржаўнай падтрымкай. Расце даступнасць жылля. Ужо не першы год кошт квадратнага метра, які будзе з дзяржпадтрымкай, ніжэйшы за ўзровень сярэдняй заробатнай платы. У выніку колькасць грамадзян, якія знаходзяцца на ўліку і маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, скарацілася амаль на 8 % да ўзроўню 2021 года. Атрымалі жыллё і палепшылі жыллёвыя ўмовы больш за 76 тысяч чалавек».

Павялічаны аб'ёмы будаўніцтва для шматдзетных сем'яў. Для іх пабудавана каля 32 тысяч кватэр. Зніжана чарга тых, хто мае патрэбу ў жыллі сям'яў шматдзетных сем'яў. Актыўна развіваецца рынак індыўідуальнага будаўніцтва, індыўідуальнага жылля на аснове малапавярховага домабудавання. Штогадовая доля гэтай віды будаўніцтва ў агульным ўводзе метраў квадратных складае 40 %. За восем месяцаў бягучага года гэта доля складае 53 %.

У адпаведнасці з даручэннем кіраўніка дзяржавы актыўна будзе арганізавана жыллё. Пабудавана 600 тысяч квадратных метраў, што ў паўтара раза перавышае заданне пяцігадовай праграмы. У 2024-м плануецца ўвесці ў эксплуатацыю 356 тысяч квадратных метраў аранжанага жылля. У выніку ўзровень забеспячэннасці насельніцтва жыллем павялічыўся практычна да 30 квадратных метраў на чалавека. Па гэтым паказчыку Беларусь займае адно з першых месцаў сярод краін СНД.

Рэзюмуючы, Мікалай Снапкоў адзначыў, што эканоміка Беларусі

ў 2024 годзе набрала высокую тэмпу росту, вышэйшы за сярэднеусветныя. «Забяспечаны перадажальны рост рэальных грашовых даходаў насельніцтва і інвестыцый без дыбалансаў і пагаршэння фінансавага стану як у цэлым па краінавых паказчыках, так і ў адносінах канкрэтных прадпрыемстваў у рэальных сектары эканомікі», — удакладніў ён.

ПРАГРАМНЫЯ ПАКАЗЧЫКІ І САЦЫЯЛЬНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

Гаворачы аб задачах на 2025 год, першы віцэ-прэм'ер адзначыў, што наступны год адначасова завяршае пяцігодку і з'яўляецца падмуркам новай пяцігодкі. «Задача нумар адзін — максімальна выканаць праграмы паказчыкаў, — падкрэсліў Мікалай Снапкоў. — Практычна ўсе сацыяльныя абавязальнасці дзяржавы, узятыя ў пяцігадовай праграме, будуць выкананы. У 2025 годзе заробатная плата складзе 2416 рублёў, у бюджэтным сектары заробатная плата складзе больш за 2000 рублёў, гэта 83 % да сярэднеўсрэдніх публічнага ўзроўню. Забяспечым заданні па суадносінах зарплат да сярэднеўсрэдніх публічнага ўзроўню: урачоў — у паўтара раза, настаўнікаў, паводле нашых ацэнак, — 106 % да сярэднеўсрэдніх публічнага ўзроўню. Па выніках 2025 года чакаецца выкананне абавязальнасцяў па рамоне 7 тысяч кіламетраў мясцовых дарог, рэканструкцыі 24 рэспубліканскіх мастоў, будаўніцтва не менш як 45 школ».

Нагледзячы на знешнія рызыкі, Беларусь не збочвае з намінальнага шляху, і на наступны год, гэтак жа як у два апошнія, заплававаны рост эканомікі тэмпамі, вышэйшымі за сусветныя, — 4,1 %. «Задача няпроста, пры гэтым, на жаль, застаюцца актуальнымі намеры многіх заходніх краін па падтрыманні санкцыйнага націску на Рэспубліку Беларусь, — заўважыў першы віцэ-прэм'ер. — Мы павінны гэта ўсведамляць і ў сваіх дзеяннях прымаць адпаведнае рашэнне. Сканцэнтравана, супакойца і дзейнічаць ужо ў рэжыме рэальнага часу з улікам зразумелых уводных не атрымліваецца. Уводныя ўвесь час мяняюцца — адпаведна і ўрад імкнецца паводзіць сябе досыць гнутка, адаптыўна ва ўмовах навакольнага асяроддзя, якое захоўваецца, для таго каб не дапусціць найменшых сумненняў у тым, што мы выканаем усе пастаўленыя і вызначаныя нам задачы».

Бягучая задача ўрада — стварыць аснову для якаснага росту ў наступнай пяцігодцы. «Самае галоўнае ў рабоце ўрада — гэта механізмы і прычыны рэалізацыі гэтых кірункаў і мэт, — канстатаваў першы віцэ-прэм'ер. — Тое, што датычыцца кірункаў, — урад баіцца першым тэхналагічнае лідарства і спецыялізацыю галіны. Другі кірунак — паскораная лічбавая трансфармацыя. Трэці — вырасненне дэмаграфічных пытанняў і развіццё кадравага патэнцыялу. І чацвёрты — рэгіянальнае развіццё і ўзорная інфраструктура. З гэтым на дадзены момант працуем у рамках падрыхтоўкі праграм. Калі ўвогуле пазначыць ідэалогію кірункаў, то можна сказаць, што нам трэба будзе перайсці ад краіны патрэбнасцяў да краіны магчымасцяў, дзе кожны жыхар зможа і павінен (і мы павінны стварыць такія ўмовы) раскрыць свой патэнцыял і рэалізаваць яго».

Вераніка КАНЮТА.
Фота БелТА.

Падрабязнасці

«ДЗЯРЖАВА ВЫДЗЯЛЯЕ ДАСТАТКОВА, КАБ ПРАБЛЕМ З ЯКАСЦЮ ДАРОЖНАГА ПAKPЫЦЦЯ НЕ ЎЗНІКАЛА»

Напярэдадні кіраўнік дзяржавы заслухаў даклад па пытаннях рэалізацыі сеткі аўтамабільных дарог і фарміравання транспартнай інфраструктуры, якая забяспечвае гадзінную даступнасць да гарадоў-спадарожнікаў. Аляксандр Лукашэнка акцэнтаваў увагу на тым, што стан аўтамабільных дарог з'яўляецца найважнейшым пытаннем, якое хвалюе беларусаў. Невыпадкова падчас абмеркавання найбліжэйшых планаў па будаўніцтве і рэканструкцыі важных міжнародных і рэспубліканскіх трас асабліва ўвагу кіраўнік дзяржавы скіраваў на падтрыманне ў належным стане дарог, якія звязваюць і абласныя цэнтры з раённымі, і раёны — з аграгарадкамі. Дадзены канкрэтыя даручэнні, якія павінны ўнесці ў новую Дзяржаўную праграму «Дарогі Беларусі». Акрамя таго, у кабінете Аляксандра Лукашэнка ўзніклі пытанні ўзвядзення дарог з цэментабетонным пакрыццём, будаўніцтва і мадэрнізацыі маставых збудаванняў, гадзіннай даступнасці да гарадоў-спадарожнікаў, рассялення насельніцтва, якое імкнецца жыць і працаваць у сталіцы.

Па выніках нарады ў размове з журналістамі намеснік прэм'ер-міністра Анатоль СІВАК канкрэтызаваў задачы, пастаўленыя кіраўніком дзяржавы. «У наступнай пяцігодцы мы павінны рухацца ў бок памяншэння колькасці граўітных дарог, — паведаміў ён. — Гэтыя пытанні ўжо пралічаны, прыступаем да рэалізацыі. Мы павінны захоўваць той (набраны. — «Зв.») тэмп утрымання дарог, да чаго адносіцца і бягучы рамонт у тым ліку. Мы набралі гэты тэмп: 10 % рэспубліканскіх дарог сёлета мы адрамантавалі. Тое ж самае мясцовыя дарогі. Мы іх па адпаведнай градацыі расставім і таксама панава будзем працаваць і далей».

Кажучы аб развіцці транспартных зносін паміж сталіцай і гарадамі-спадарожнікамі, віцэ-прэм'ер адзначыў, што гэта работа выдзяляецца ўжо на працягу некаторага часу, але не ў тым тэмпе, як хацелася б. «Стайць задача актывізаваць работу па дастаўцы насельніцтва ў Мінск або з Мінска ў гарады-спадарожнікі, — прайнфармаваў Анатоль Сівак. — Таму гэта пытанне ў наступнай пяцігодцы павінна быць вырашана, яго зноў узялі і вядзём адпаведныя разлікі». У прыватнасці, канкрэтыя даручэнні дадзены на наладжанні не толькі аўтамабільных, але і чыгу-

начных зносін з гарадамі-спадарожнікамі.

Закранаючы пытанне скаргаў, якія датычацца якасці дарожнага пакрыцця, віцэ-прэм'ер падзяліўся ўласным вопытам правядзення прыёму грамадзян па асаблівых пытаннях. «Бываюць казусовыя сітуацыі, калі прыходзіць калектыўная скарга на дзясяткі старонак, а на месцы аказваецца, што рамонт там не патрэбны, — заўважыў ён. — Я гатовы з вамі асабіста на тую дарогу, якую вы зараз знойдзеце, паехаць (куды б вы ні казалі, на любую адлегласць) і разабрацца з гэтай «дрэннай» дарогай».

Пры гэтым Анатоль Сівак звярнуў увагу на тое, што ў апошнія гады дзяржава ў дастатковых аб'ёмах фінансуе рамонтныя работы на аўтамабільных дарогах і на тых участках, дзе неабходны рамонт (планавае графік правядзення такіх работ знаходзіцца ў адкрытым доступе). «Аб'ём рэсурсаў судносіцца з тымі праблемамі, якія ёсць у дарожнай гаспадарцы: гэта значыць, дзяржава выдзяляе дастаткова, каб праблем з якасцю дарожнага пакрыцця ў нашым з вамі разуменні не ўзнікала, — патлумачыў віцэ-прэм'ер. — Скажыце, што ўсё ідэальна, нельга. Мы выйшлі ў гэтым годзе на 10 % рэспубліканскіх дарог (зарабілі 1,7 тыс. кіла-

метраў з 16 тыс. кіламетраў дарог). 10 % — нармальнае лічба для таго, каб эксплуатаваць дарожную гаспадарку. Нехта вельмі драматычна гаворыць аб тым, што ўсё дрэнна. Падзём, паглядзім на гэтую «драму»».

Анатоль Сівак прывёў прыклад, што бываюць выпадкі, калі паступае скарга, а на месцы высветляецца, што размова ідзе не пра дарогу, а вуліцу. Гэтыя паняцці, па яго словах, трэба падзяляць, бо за іх эксплуатацыю, рамонт, утрыманне адказныя розныя дзяржорганы, фінансаванне ідзе з розных крыніц. Пры гэтым віцэ-прэм'ер адзначыў, што Прэзідэнт паставіў задачу разабрацца і з якасцю дарожнага пакрыцця на вуліцах населеных пунктаў па аналогіі з аўтамабільнымі дарогамі.

Кажучы аб мадэрнізацыі маставых збудаванняў, намеснік прэм'ер-міністра паведаміў, што гэтая работа праводзіцца ў планавым парадку. Сёлета праведзены рамонт 117 мастоў, у тым ліку доўгі буйны збудаванні. Бываюць і адзінаковыя выпадкі, калі патрабуецца экстрэннае ўмяшанне.

Па словах міністра транспарту і камунікацый Аляксея ЛЯХНО-ВІЧА, задача па даступнасці для насельніцтва гарадоў-спадарожнікаў, якая ставілася на бягучую пяцігодку, выканана: 59 хвілін (з патрабаваных 60) затрачвалася на самы доўгі маршрут (да Рудзенска). Па чыгуцкіх лічы значна менш: для таго каб дабрацца са сталіцы да гарадоў-спадарожнікаў і наадварот, неабходна ад 30 да 50 хвілін. Як заўважыў міністр, ёсць даручэнні кіраўніка дзяржавы, які ў далейшым развіваць зносіны сталіцы з гарадамі-спадарожнікамі, уключаючы варыянты запуску трамвая або арганізацыі наземнага метро. «Яны будуць дадаткова прапрацаваны і пралічаны», — дапоўніў ён.

Вераніка КАНЮТА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Газе з-за баявых дзеянняў пашкоджана амаль 70 працэнтаў сельгаспалеткаў

Сама меней 68 працэнтаў з 15 тысяч гектараў сельгасгаспадарчых палеткаў сектара Газа пашкоджана ў выніку баявых дзеянняў. Пра гэта паведаміла ТАСС са спасылкай на прадстаўніцтва Упраўлення па кардынацыі гуманітарных пытанняў (УКГП) ААН на акупаваных палесцінскіх тэрыторыях. Праведзеныя Харчовай і сельгасгаспадарчай арганізацыяй ААН (FAO) і Спадарожніковым цэнтрам (UNOSAT) ацэнкі сведчаць аб тым, што больш за ўсё пашкоджаных тэрыторый (каля 2,6 тыс. га) зафіксавана ў Хан-Юнісе, а найбольшыя судносіны (78,2 працэнта) ўзвышчы на поўначы палесцінскага анклава. Акрамя таго, на тэрыторыі сектара Газа загінула амаль 95 працэнтаў, ці 15 тысяч, гадоў буйной рагатай жывёлы. Захавалася толькі 43 працэнты даваеннага пагаляў авецчак (менш за 25 тыс.) і 37 працэнтаў коз (каля 3 тыс.).

У Вялікабрытаніі датэрмінова адпусцяць 1100 знявольненых з-за перапоўненасці турмаў

Адзначаецца, што ў верасні па гэтай жа прычыне былі адпушчаны 1,7 тысячы злчаных. Пазней высветлілася, што каля 40 знявольненых выпусцілі памылкова, яны былі вернуты ў турму. Аб гэтым са спасылкай на брытанскі тэлеканал ITV паведаміла РІА «Новости». Раней міністр юстыцыі Вялікабрытаніі Шабана Махмуд абвясціла пра новы механізм

па ўмоўна-датэрміновым вызваленні, дзякуючы якому знявольненыя ў Англіі і Уэльсе могуць выйсці з турмы пасля заканчэння 40 працэнтаў прызначанага тэрміну замест раённай устаноўленых 50 працэнтаў. Па звестках Міністра Вялікабрытаніі, мужчынскія турмы рэгулярна запоўнены на 99 працэнтаў. Згодна з унутранымі прагнозамі ведамства, на працягу дзевяці месяцаў у турмах увогуле скончацца месцы.

У Мексіцы канфіскавалі рэкордную партыю наркатыкаў вагой больш за 8,3 тоны

Міністэрства Ваенна-марскіх сіл Мексікі (МВМС) канфіскавала найбуйнейшую ў гісторыі ведамства партыю наркатыкаў. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на МВМС краіны. «Ваеннаслужачыя ў ходзе аперацыі, якая лічыцца рэкорднай па аб'ёме канфіскаванага, канфіскавалі прыкладна 8361 кілаграм незаконнага грузу. 23 меркаваныя парушальнікі закона былі затрыманы, арыштаваны шэсць невялікіх лодак на паўднёвы захад ад горада Ласара-Кардэнас (штат Мічаакан), — заявіў у ведамстве. Хуткаходныя лодкі выявілі пры патруляванні. У іх ліку быў паўпаглыбны катар даўжынёй каля 15 метраў з трыма падвеснымі маторамі. Толькі з яго борта ВМС канфіскавалі 93 уагону з меркаванымі наркатыкамі агульнай вагой каля 2,2 тоны».

НОВЫ ПОГЛЯД НА РАЛЛЮ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Тое, што ўраджайнасць лубых культур напрумую звязана з правільнай падрыхтоўкай глебы пад сяўбу, вядома нават тым, хто па родзе заняткаў не мае дачынення да сельскай гаспадаркі. І лубы аграрый скажа вам, што гэты фактар — адзін з найболей значных, ад выбару аптымальнай тэхналогіі апрацоўкі глебы напрумую залежыць ураджай. Аб тым, якія сучасныя тэхналогіі апрацоўкі глебы найбольш прымальныя для Беларусі, распавёў **доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Эрома УРБАН**.

— **Эрома Пятровіч, якія віды апрацоўкі глебы прымяняюцца ў Беларусі?**

— У тэорыі і практыцы сучаснага земляробства існуюць наступныя кірункі тэхналогій апрацоўкі глебы: класічная сістэма з выкарыстаннем адвальнага плуга як сродка паляпшэння аграфічных уласцівасцяў глебы і фітасанітарнага стану раслін; безадвальная сістэма, у тым ліку Strip-till, што прадугледжвае рыхленне глебы на глыбіню ворнага пласта і мадэлюе натуральныя глебавыя працэсы, што абараняе глебы ад эрозіі, і выкарыстоўваецца для барацьбы з засухай; павярхоўная, мінімальная сістэма — прадугледжвае памяншэнне напалову ў больш глыбіні і колькасці апрацовак глебы за кошт сумяшчэння апераций, якія ажыццяўляюцца ў адным рабочым працэсе; «нулявая» сістэма (No-till), якая прадугледжвае сяўбу раслін у неапрацаваную глебу, мульчыраваную пажніўнымі рэшткамі, спецыяльнымі пясюнымі аграгатамі; камбінаваная рознаглыбінная сістэма, якая прадугледжвае харчаванне вышэйназваных спосабаў апрацоўкі глебы з мэтай прадурдхлення адмоўных наступстваў працяглай адсутнасці абарачэння пласта.

«ПАДЫХОД ПАВІНЕН БЫЦЬ РАЗУМНЫМ»

— **Ураджаі якіх культур здольна павялічыць шырокае прымяненне энергазберагальнай і экалагічнай безадвальнай апрацоўкі глебы?**

— Яна падыходзіць для вырошчвання і травяных культур, у тым ліку азімых, і для вырошчвання кукурузы, і для цукровых буракоў. Але як і любая тэхналогія ў сельскай гаспадарцы безадвальная апрацоўка глебы патрабуе вельмі разумнага і выбіральнага прымянення. Я не скажу «інавацыйная тэхналогія», таму што гэтае пытанне насамрэч на маёй памяці ўздзімалася ўжо не раз. Але пачну з таго, што ў свеце з 1,5 мільярда гектараў раллі, якую мае наша планета, безадвальная апрацоўка выкарыстоўваецца сёння на 0,4, а нулявая — на 0,1 мільярд га, гэта значыць, сукупна на 30% ворных земляў. Геаграфічна гэта ў асноўным стэпавае і лесастэпавае зоны. У Еўропе мінімальнасць апрацоўкі глебы не знайшла шырокага распаўсюджвання. Тут удзельная вага класічнай тэхналогіі падрыхтоўкі глебы складае 70—75%, безадвальная — 20—25%, прамой сяўбы ў неапрацаваную глебу — менш як 5%. Справа ў тым, што да шырокага ўкаранення ў Еўропе ў цэлым і ў нашай краіне ў прыватнасці безадвальнай і павярхоўнай апрацоўкі глебы

ёсць шэраг перашкод. Галоўная з іх — спецыфіка глебавых і кліматычных умоў. У Беларусі выпадае 600—700 мм ападкаў за год, максімальная сярэднясутачная тэмпература не перавышае 19 градусаў, часта высокая вільготнасць паветра. Гэта ідэальныя ўмовы для развіцця шматлікіх хвароб (100 відаў), шкоднікаў (65 відаў) і пустазельнай расліннасці (300 відаў). Безадвальная апрацоўка глебы можа спрыяць росту іх шкоднасці. Яшчэ адна прычына — пры безадвальнай і павярхоўнай апрацоўцы глебы адбываецца канцэнтрацыя рухомай формы элементаў харчавання, асабліва фасфатаў, у верхняй частцы ворнага пласта. Такая дыферэнцыяцыя па аграхімічных паказчыках, узмацняючыся з часам, прывядзе да недабору ўраджаю, у параўнанні з узворваннем, з-за недаступнасці ўгнаення карыянаў раслін, асабліва ў засушлівых перыяды, паколькі элементы харчавання будзе лакалізаваны ў верхнім плаце глебы, які перасычае. Акрамя таго, ва ўмовах высокага ўвільгатнення глеб, што часта мае месца ў Беларусі, у ніжнім іх слоі адбываецца ўтварэнне закільчальных шэрагу элементаў, у першую чаргу алюмінію, жалеза, марганцу. Гэтыя злучэнні адмоўна ўплываюць на фарміраванне каранёвай сістэмы раслін (у прыватнасці, бабовых культур). Высеце ў гэтым выпадку — узворванне. Прычым грабністае, каб была большая паверхня судакранання з паветрам. Ёсць і іншыя складанасці.

«ТРЭБА УЛІЧВАЦЬ КОМПЛЕКС ФАКТАРАЎ»

— **Атрымліваецца, гэтая тэхналогія для нашых умоў не зусім прыдатная?**

— Не, я так не лічу: гэтая тэхналогія апрацоўкі глебы можа і павінна прымяняцца ў нашай краіне, але правільна і разумна. Напрыклад, ужо прымяняецца яна — і вельмі эфектыўна — у некаторых гаспадарках Гродзенскай вобласці. Але безадвальная апрацоўка глебы патрабуе высокай культуры земляробства: у прыватнасці, яна дасць эфект там, дзе палі ачышчаны ад шматгадовага пустазеля. Эканамічна і тэхналагічна дарэчная яна будзе і ў Гомельскай вобласці з яе пясчанымі глебамі. Там, калі плуг ідзе і пераварочвае зямлю, можна ўбачыць, што рыхлыя слой — у асноўным пясчаныя глебы. І калі дажджоў няма, адбываецца выпарванне вільгаці, гэты пласт высыхае і выносіцца пыльнымі бурмі і вятрамі. Агалецця насенне, яго выкідвае ветрам з зямлі, а безадвальная апрацоўка вырашыць гэтае пытанне і затрымае эрозію глеб. Такім чынам, менавіта на пясчаных глебах гэтая тэхналогія — вырашэнне шматлікіх праблем. Больш за тое, у шэрагу раёнаў Гомельскай і Брэсцкай абласцей, дзе ў абароце знаходзяцца пясчаныя глебы, падсіпяныя

пяскамі, і ў сухія вёсны адзначаюцца моцныя «пясчаныя бурмі», што прыводзяць да выдзімання ворнага пласта і гібелі ўсходаў, якія зразаюцца пясчанымі, безадвальнай апрацоўкай як вільгацязберагальнай і супрацьэрозійнай па сваёй сутнасці становяцца абавязковымі.

— **А ў цэлым што прапануе навука ў якасці найбольш эфектыўных тэхналогій апрацоўкі глебы ў нашай краіне?**

— Сістэмы апрацоўкі глебы ў Беларусі да цяперашняга часу вывучаны дастаткова поўна. На працягу апошніх дзесяцігоддзяў у навукова-даследчых арганізацыях

Безадвальная апрацоўка глебы патрабуе высокай культуры земляробства: у прыватнасці, яна дасць эфект там, дзе палі ачышчаны ад шматгадовага пустазеля. Эканамічна і тэхналагічна дарэчная яна будзе і ў Гомельскай вобласці з яе пясчанымі глебамі. Там, калі плуг ідзе і пераварочвае ветрам з зямлі, а безадвальная апрацоўка вырашыць гэтае пытанне і затрымае эрозію глеб. Такім чынам, менавіта на пясчаных глебах гэтая тэхналогія — вырашэнне шматлікіх праблем.

рыхленне, узровень прымянення ўгнаенняў, пестыцыдаў і г. д. Толькі пры выкананні гэтых патрабаванняў мінімізацыя апрацоўкі забяспечыць захаванне вільгаці, павышэнне ўрадлівасці глебы, эканомію сродкаў і не прывядзе да зніжэння ўраджайнасці. Такім чынам, безадвальная і павярхоўная апрацоўка глебы пры правільным падыходзе павінна займаць адпаведнае месца ў земляробстве краіны. У першую чаргу, гэта глебы, здольныя да натуральнага самаразшчынення, якія маюць звыш 3,5% перагною і не больш за 40% фізічнай гліны. Адзначу таксама, што тэхналогія Strip-till можа быць складнікам камбінаванай апрацоўкі глебы ў севазвароце пры вырошчванні кукурузы, рапсу, цукровых буракоў, сланечніку, гароху, соі і іншых культур.

ПЫТАННЕ ПЕРШАРАДНАЙ ВАЖНАСЦІ

— **Яшчэ адна актуальная сёння тэма — глебапаглыбленне і разшчыльненне плужнай падшвы. Раскажыце, калі ласка, падрабязней аб гэтай праблеме.**

— На гэта вельмі важна звярнуцца асаблівую ўвагу: наспела неабходнасць праводзіць глебапаглыбленне. Гэтае пытанне ўдзімалася яшчэ ў 1990-я і ў 2000-я гадах таксама. Тады з гэтай мэтай праводзілася «кратаванне», калі за плугам, які арэ на 18—20 сантыметраў углыб, ішоў яшчэ адзін аграгат, які араў на большую глыбіню з мэтай павялічыць моцнасць ворнага гарызонту. Гэтыя тэхналогіі сёння забытыя, а праблема засталася ўважана і пагоршылася. Калі раней тэхніка на палях была не такой магутнай і цяжкай, які сёння, то ў нашы дні цяжкія камбайны і збожжавозы становяцца прычынай дэфармацыі назапашвальнага ўшчыльнення глеб. І плужная падшва, як і казаў кандыдат тэхнічных навук Якаў Яроцкі, дасягае

часам нават 50 см, а раней яна складала 5–6 см. Гэта становіцца прычынай утварэння вымачак, якія вясной затрымліваюць вільгаць (ператвараюцца ў «вадзяныя сподкі»), летам зарастаюць пустазелям і становяцца фактарам распаўсюджвання пустазельных раслін па ўсім полі. І, вядома, гэтыя месяцы выпадаюць з севазвароту і не даюць прадукцыі. Асабліва вядома небяспека ўшчыльнення глеб і ўтварэння плужнай падшвы на звязаных глебах (суглинак, гліна). Глебапаглыбленне неабходна аднаўляць па ўсёй краіне для вільгацязабяспечанасці, паляпшэння харчавання раслін, павышэння ўраджайнасці. Асабліва важная такая работа ў рэгіёнах, дзе глебы — гліна або сярэдні суглинак. Пры класічным узворванні з выкарыстаннем адвальнага плуга рэкамендуецца змяняць напрамак ворыва, але калі поле, напрыклад, вузкае і доўгае, араць палярок не атрымаецца. Цяпер у гаспадарак абаротныя плугі, гэта часткова вырашае пытанне, але распрацоўка і ўкараненне ў практыку новых, сучасных тэхналогій разшчыльнення плужнай падшвы і глебапаглыблення проста неабходны.

— **У якіх рэгіёнах краіны разшчыльненне плужнай падшвы — найбольш актуальнае пытанне?**

— Лічу, што абсалютна ва ўсіх рэгіёнах. Гэтае пытанне, паўтараючы, нельга пакідаць без увагі. Сёння існуюць прыборы, якія дазваляюць вызначыць шчыльнасць плужнай падшвы. Але дадзенаму праблему дасведчаны аграном можа ўбачыць і без усялякіх прыбораў, проста наведаўшы поле. І гэта праблема вельмі актуальная на сучасным этапе для сельскай гаспадаркі Беларусі. Трэба распрацоўваць тэхналогіі разшчыльнення глеб, каб павялічыць плошчу ворнага гарызонту. Гэта — тая работа, якая павінна быць праведзена ў першую чаргу.

Аляксандра АНЦЭЛІВІЧ.

Бязлітасны агонь

Палова загінулых — нецвярозыя

З мэтай папярэджання надзвычайных сітуацый і выяўлення патэнцыйных пагроз бяспецы ратавальнікі праводзяць шырокую прафілактычную работу. У прыватнасці, у перыяд з 14 да 30 кастрычніка арганізавана правядзенне ўжо традыцыйнай рэспубліканскай пажарна-прафілактычнай акцыі па папярэджанні пажараў і гібелі людзей ад іх у жыллёвым фондзе ў асенне-зімні пажарнебяспечны перыяд «За бяспеку разам».

Як адзначае афіцыйны прадстаўнік МНС у Беларусі Яўген БАРАНОЎСКІ, колькасць пажараў, у тым ліку з гібеллю людзей, у тым ліку дзіцячэй гібеллю, расце. «Іх рост прыкладна на 10 % большы ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года, — канстатуе ён. — Сур'ёзная праблема звязана з гібеллю людзей па прычыне неацярэжнага абыходжання з агнём. Асабліва гэта датычыцца курэння ў стане алкагольнага ап'янення. На цяперашні момант 50 % ад усіх загінулых знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення або загінулі па віне такіх асоб».

Яўген Бараноўскі звяртае ўвагу, што, па статыстыцы апошніх пяці гадоў, пікавая колькасць загінулых на пажарах выпадае на кастрычнік — сакавік. «Снежань і студзень, як правіла, з'яўляюцца асноўнымі праблемнымі месяцамі, — кажа ён. — У сярэднім 150 чалавек гіне за гэтыя два месяцы. Пажары ў асноўным адбываюцца ў сельскай мясцовасці і ў начны час сутак».

Найперш у полі зроку супрацоўнікаў МНС — тыя, хто зложывае спіртнымі напоямі, сем'і, дзеці ў якіх прызнаны ў небяспечным становішчы, адзінокія пенсіянеры, інваліды і шматдзетныя сем'і. Падчас рейдаў ратавальнікі праводзяць абследаванне прыватных хат грамадзян, наведваюць жыхароў шматкватэрных дамоў. Супрацоўнікі МНС нагадваюць жыхарам правілы бяспекі пры эксплуатацыі печы, электрапрыбораў, раскававаюць, як перазімаваць у кватэрах, дамах і лецішчах без надзвычайных здарэнняў. Асабліва ўвага ўдзяляецца стану пячонага ацяплення, наяўнасці аўтаномных пажарных апавяшчальнікаў і іх спраўнасці. У рамках акцыі можна звярнуцца ў тэрытарыяльныя органы і падраздзяленні па надзвычайных сітуацыях з мэтай правядзення абследавання супрацьпажарнага стану свайго жылля.

Беражце дзяцей!

Жудасная трагедыя здарылася ў Мінскім раёне вечарам 14 кастрычніка. Калі большасць беларусаў святкавала Пакроў Прасвятую Багародзіцы і Дзень маці, на пажары ў аграгарадку Сеніца загінула двое дзяцей — трох і пяці гадоў. Ратавальнікі і следчыя працавалі на месцы здарэння ўсю ноч. Было ўстаноўлена, што пажар адбыўся з-за таго, што адна з дзячыхан падпаліла фіранку. Па папярэдняй інфармацыі, у момант узгарання маці разам з бацькам знаходзіліся ў суседнім пакоі. Адна з дзячыхан паведаміла дарослым, што падпаліла фіранку. Пасля пачатка жанчына выйшла з хаты, пакінуўшы дачок унутры. Яе муж спрабаваў патушыць агонь, але безвынікова. Атрымаўшы апекі, ён таксама выбраўся з хаты, не ўзяўшы з сабой дзяцей. Экспертыза ўстанавіла:

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

у момант узнікнення пажару муж і жонка знаходзіліся ў моцным алкагольным ап'яненні. У сям'і выхоўваецца яшчэ адно дзіця, якое на момант трагедыі, на шчасце, знаходзілася ў бабулі ў Мінску.

Днём раней агонь забраў дзіцячае жыццё і ў Шаркаўшчынскім раёне, дзе была зафіксавана трайная гібелі. Паведамленне аб узгаранні ў аграгарадку Германавічы паступіла ратавальнікам ноччу. Па прыбыцці на месца здарэння драўляная хата гарэла адкрытым полымем. Двое дарослых і чатырох гадоў хлопчык ужо знаходзіліся без прыкмет жыцця. Як высветлілася, гаспадыня дома з'яўлялася жанчына 1997 года нараджэння, якая пражывала там сумесна з чатырма дзецьмі, маці і яе сужыцелем. На момант узнікнення пажару ўладальніца маёмасці знаходзілася ў гасцях у знаёмых, яе трое дачок былі ў яе сястры. Прычына пажару высвятляецца.

Забойца без колеру і паху

У іншым выпадку, на шчасце, абыйшося без ахвяр. Ноччу 19 кастрычніка ў Кіраўскую цэнтральную раённую бальніцу з дыягназам атручэнне ўгарным газам былі шпіталізаваны тры чалавекі, у тым ліку дзіця. Як высветлілася, 32-гадовая жыхарка Гомеля разам з мужам і трохгадовай дачкой

Каб пазбегнуць атручвання ўгарным газам, нельга зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць.

прыехала ў госці да маці ў вёску Стайкі Кіраўскага раёна. Каб дзецям было цёпла і ўтульна, гаспадыня распаліла ў печы. Вось толькі, відаць, паспяшалася зачыніць засланку. Ноччу сям'я прачнулася ад моцнага галаўнога болю і галавакружэння. Было прынята правільнае рашэнне — выклікаць хуткую медыцынскую дапамогу. Пасля абследавання сям'я вярнулася дадому. Тое, што людзі свечасова прачнуліся і звярнуліся па медыцынскую дапамогу, выратавала ім жыццё.

З пачаткам ацяпляльнага перыяду такія выпадкі атручвання атручвання ўгарным газам нярэдка. Угарны газ нябачны і ніяк не адчуваецца, ён не мае ні паху, ні колеру, але смертоўна небяспечны. Трапляючы ў дыхальныя шляхі, малекулы ўгарнага газу хутка трапляюць у кроў і звязваюцца з малекуламі гемалабіну. Невялікая канцэнтрацыя

ўгарнага газу выклікае ўдушша і галаўны боль, пры перавышэнні назіраецца параліч і страта прытомнасці. А калі канцэнтрацыя газу ў паветры больш за 1,2%, чалавек памірае за некалькі секунд.

Сімптомы атручвання распазнаць цяжка, таму многія нават і не здагадваюцца, што прычынай дрэннага самаадчування з'яўляецца ўгарны газ. Вельмі важна аказаць першую дапамогу наступальна, бо незваротныя наступствы надыходзяць вельмі хутка. Неабходна як мага хутчэй вывесці пацярпелага на свежае паветра. Пры атручваннях сярэдняй цяжкасці і цяжкай — выклікаць хуткую дапамогу неадкладна. Пры гэтым трэба памятаць, што, выносячы пацярпелага з месца з небяспечнай канцэнтрацыяй ўгарнага газу, неабходна абараніць свае органы дыхання (танінай, хусткай і г. д.)

Каб пазбегнуць атручвання ўгарным газам, нельга зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць.

Каб пазбегнуць атручвання ўгарным газам, нельга зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць. Пры гэтым зачыняць засланку печы, пакуль вуглі цалкам не прагараць.

Апошняя цыгарэта

Толькі ў Гродзенскай вобласці ў мінулыя выхадныя ратавальнікі выяўджалі на тушэнне шасці пажараў. На шчасце, абыйшося без ахвяр. У прыватнасці, супрацоўнікі МНС выяўджалі на хутар Бахты Дзятлаўскага раёна, дзе на прыватным падворку гарэла гаспадарчая пабудова. Калі ратавальнікі прыбылі да месца выкліку, драўляны будынак быў поўнасцю ахоплены агнём. Як распавёў гаспадар падворка, ён праводзіў пакоя травы, у нейкі момант выявіў, што гарыць гаспадарчая пабудова. Супрацоўнікі МНС ліквідавалі пажар, аднак зберагчы будынак не ўдалося, агонь поўнасцю яго знішчыў. Прычыну ўстанавіваюць спецыялісты.

Тым часам ратавальнікі Гродзенскага раёнага аддзела МНС

выязджалі ў аграгарадок Індра, дзе гарэла прыватная лазня. Да прыбыцця пажарных разлікаў гаспадар самастойна ліквідаваў пажар. Як распавёў пагарэлец, ён распаліў у лазні печ і выйшаў на вуліцу, праз некаторы час убачыў, што з-пад даху выбіваецца дым. Мужчына паведаміў аб здарэнні ў МНС і пачаў самастойна тушыць узгаранне. Агонь пашкодзіў перакрыццё і дах будынка. Па папярэдняй інфармацыі, прычынай вогненнага надзвычайнага здарэння стала парэшанне правілаў эксплуатацыі цеплагенерацыйных аграгатаў і прыпад.

19 кастрычніка позна вечарам гродзенскія ратавальнікі выяўджалі на вуліцу Суворова ў абласным цэнтры, дзе гарэў прыватны гараж. Як высветлілася пазней, сын гаспадыні прапаліў у гаражы печ-буржуйку і пайшоў дадому. Крыху пазней відэаочы адрэагавалі на дым і паведамілі пра здарэнне ў МНС. Да агнявога надзвычайнага здарэння, па версіі спецыялістаў, прывяло парушэнне правілаў эксплуатацыі пячонага ацяплення. А раніцай 20 кастрычніка ашмантан ратавальнікі выяўджалі на вуліцу Залатарова ў раённым цэнтры, дзе на прыватным падворку

кватэры на другім паверсе. Яны і паведамілі аб пажары ў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. Як высветлілася, гаспадыня кватэры 1948 года нараджэння жыве адна. Да прыбыцця падраздзяленняў МНС жанчыну з палаючай кватэры вывела суседка. Ратавальнікі вынеслі пацярпелую з задымленага пад'езда і перадалі медыкам. Пасля агляду работнікамі хуткай медыцынскай дапамогі жанчына была шпіталізавана з атручэннем прадуктамі гарэння. У выніку пажару знішчана маёмасць і аздабленне на балконе, пашкоджаны балконныя дзверы і пасцельныя рэчы ў пакоі.

Правільныя паводзіны

І апошняе. Не трэба недацэннаваць магчымасці аўтаномных пажарных апавяшчальнікаў. Гэтыя малагабарытныя прыстасаванні, якія не патрабуюць вялікіх грашовых укладанняў, выратавалі не адно жыццё. Днямі, напрыклад, аўтаномны пажарны апавяшчальнік апавяціў аб здарэнні маці і дзіця ў Светлагорску. Пасля прыбыцця падраздзяленняў МНС на месца здарэння было ўстаноўлена моцнае задымленне ў кватэры, якое аператыўна ліквідавалі.

гарэў жылы дом. Калі работнікі МНС прыбылі да месца выкліку, унутры цаглянага будынка адчунаваўся пах гару. Як раскажала гаспадыня, яна займалася ў двары гаспадарчымі справамі, а, увайшоўшы ў дом, адчула пах дыму і паведаміла пра здарэнне ў МНС. Ратавальнікі ліквідавалі пажар. Па папярэдняй інфармацыі, здарэнне адбылося з-за кароткага замыкання электраправодкі.

Падобныя вогненныя стыхіі ўспыхваюць па ўсёй краіне. Прычыны усё тыя ж. Лідзіруе неацярэжнае абыходжанне з агнём пры курэнні. Менавіта гэтая згубная звычка днямі пазбавіла жыцця жыхара Бягомля. На момант прыбыцця ратавальнікаў дом, у якім разам са сваім сынам жыў мужчына, быў ахоплены агнём, часткова абрунуўся дах. Труп гаспадара дома быў знойдзены ў памяшканні кухні, пад пластом канструктыв, які абваліліся. Яго сын на момант пажару знаходзіўся на працы і не пацярпеў.

А вось пенсіянерцы з Магілёва, якая таксама любіць пакурць дома, можа сказаць, пашанцавала. Людзі, якія праходзілі недалёка ад шматпавярховіка, дзе жыве пацярпелая, убачылі дым, які ішоў з акна

Як высветлілася пазней, 39-гадовая гаспадыня кватэры і 4-гадовае дзіця прачнуліся ад сігнала аўтаномнага пажарнага апавяшчальніка. Жанчына выйшла з пакоя і ўбачыла моцнае задымленне ў спальні. Паведаміўшы аб здарэнні ў МНС, жанчына апранула дзіця і выйшла на вуліцу. Агнём пашкоджаны лоджак і пасцельныя рэчы, маёмасць у жылльым пакоі. Але галоўнае — іх жыццё нічога не пагражае.

«Самая галоўная наша рэкамендацыя — правільныя, асцэнсаваныя паводзіны, — падкрэслівае афіцыйны прадстаўнік МНС. — Увогуле, не варта курыць дома, выходзьце на вуліцу. Калі курыце дома, то ні ў якім разе не ў ложку. Не кладзіце спаць, не патушыўшы цыгарэту, асабліва калі ў стане алкагольнага ап'янення. Прадугледзьце попельніцу, абавязкова ўстанавіце аўтаномны пажарны апавяшчальнік. Хочацца папрасіць і дзяцей прыгледзець за сваімі бацькамі, дапамагчы ім падрыхтавацца да ацяпляльнага сезона: абстаўкаць печ, адрамантаваць яе ў выпадку неабходнасці. Варта зрабіць усё, каб пажыўня бацькі адчувалі сябе бяспечна і камфортна».

Вераніка КАНЮТА. Фота з архіва прэс-службы МНС.

ГАЛОЎНАЕ — ПАСПЕЦЬ...

Нежаночая гэта справа — маўчаць. Такім чынам...

Было гэта даўным-даўно: людзі на валах яшчэ ездзілі. Адзін чалавечка іх запрог, сеў у павозку; далёка ці блізка ад'ехаў, — убачыў кабету, што ў двары мітусілася, запыніўся — папрасіў, каб паказала дарогу. «Ага, зараз, — замахала рукамі тая. — У мяне гаршкі ў печы, дзеці не дагледжаны, свінні галодныя. Няма калі балачкі разводзіць. Едзь куды хочаш».

Што заставалася чалавеку?

А нічога: ён пагнаў валю сваіх далей: па дарозе яшчэ мужчыну сустрэў, у яго папытаўся дарогу. Той адклаў сваю работу, пагутарыў, расказаў, як праехаць, ды яшчэ і правёў...

Думаў — што звычайнага чалавека, а напраўду гэта сам Бог аказаўся! У тых часы Ён, здаралася, хадзіў альбо ездзіў па зямлі, глядзеў, як людзі жывуць.

І, напэўна ж, рабіў высновы, бо з тых самых пор мужчына хоць і цяжка працуе, але мае час адпачыць. А вось жанчына адпачынку не мае: працуе з раніцы да ночы і ўсіх спраў ніколі не перабарыць.

...Во дзе сабака закапаны! А мы яго ў іншым месцы шукалі.

І памыляліся.

Ці толькі ў гэтым?

Трое

З дому на работу, з работы дамоў хвілін 40 язды. Можна — з перасадкамі, можна — без, зрэдку — у штурханне ды натоўпе, найчасцей — спакойна седзячы з кнігай, пакуль...

— Ты на татку вочкі паставіў, — кажа нехта некаму ззаду (азіраюцца няёмка). — Хочаш да яго? Ну, ідзі, ідзі, мой харошы — пасядзі на каленях... Што — ужо надакучыла? Хочаш назад да мамы? Вось малы чынка! Дай я цябе пацалую!

...На пад'ездзе да свайго прыпынку закрываю кнігу, асцярожна, каб не парушыць гэту ідылію, кірую да дзвярэй трамвая і толькі адтуль азіраюся на сямейку: на «тату» з «мамай» і... рыжка кудлатага сабакчу.

«Горад кажа...»

Восенню і верабей багаты: цётка Іра насаліла агуркоў, наварыла варэннню і аджыкі, наскладала ў скрынкі яблыкаў, а ўжо насушыла...

Яны ў трохлітровіках на буфетце стаяць — у тры рады. Ды такія прыгожыя, светлыя — залатыя, можна сказаць!

— Во-во, гэтае слова — самае дакладнае, — смяецца гаспадыня. — Бо я ж на іх столькі электрычнасці спаліла, столькі часу...

Прыпеўка з нагоды:
Горад кажа: вёсцы лёгка,
У людзей — усё сваё...
Ды пакуль тая палёгка,
Укладзешся — ё-маё...

Па патрэбе

Малюнак з натры (паводле Брыля):

Вёска. Вуліца. Жанчынка. А ўжо ж прыбраная...

— Куды ты ідзеш? — пытаецца нехта з суседзяў.

— Ды ў горад...

— Чаго?

— Па сваёй патрэбе.

— Слухай, а нашошта гэтак далёка?

...Ды, кажуць, сёння ёсць сэнс: у многіх гарадах побач з платнымі прыбіральнямі крамкі паадкрывалі. І прадаецца там столькі рознай драбязы... Заходзь, карацей, з любою патрэбай.

Што лепей, што горш

«Усмешка» мастака (першае слова ў двукоссі, бо смяецца няма з чаго — хутчэй наадварот).

На малюнку — нейчы кабінет, даўгаваты стол, за ім — з дзясятка «белых каўнерыкаў». У тарцы, трэба разумець, начальнік, і злосці ў яго — поўны косці: стаць, адкручвае галаву бліжняму з падначаленых. Астатнія седзяць, назіраюць, магчыма, чакаюць свайго чаргі. «Хіба Пятровіч працясе, — шэпча адзін мужчына другому. — Яго на хуткай забралі — з інфарктам...»

І спраўды, мо пашчасліла чалавеку: сэрца, дасць бог, падлецаць, а вась з галавою — пакуль бяда: няма чарадзей, здольных «прыкруціць». Затое ахвотных зняць...

«Я сустракаў шмат людзей...»

На могілкі Люба заязджае часта, бо там яе бацькі і бабуля, бо гэта зусім недалёка і сама за рулём, а таму ў вольную хвілінку можа збочыць — праведзець сваіх і чужых.

Побач з бабуляй яе равесніца пахавана: у адзін год нарадзіліся, у адзін памерлі. На магіле не бывае ніхто... Люба прыбірае абедзве. Ёй, кажа, няцяжка: могілкі старыя

Валянцін Губараў. «Дарога ў рай».

і ў лесе — травой не дужа зарастаюць.

З бацькоўскімі горш, бо ў чыстым полі і да магіл, што справа, хоць нехта ды прыходзіць, да тых, што злева, — не, прычым гадамі. Не дзіва, што першае, найбліжэйшае надмагілле, асела і зраўнялася з зямлёй, кржж паваліўся і з часам знік (замест яго Люба камень падкаціла). Дзве крыху далейшыя магілы зараслі кустоўмі і сумнікам: як здавалася, таксама безнадзейна.

Аж не! Адшукалася—такі радня: за нейкі месяц паставіла помнік, аздобіла яго пліткай, скасіла траву (яшчэ і на... «нічынай» магіле), некуды знесла камень — то-бок захавіла зямлю, каб некага свайго пахаваць альбо лавачку паставіць. На касцях...

(Румі: «Я сустракаў шмат людзей, у якіх не было адзэння. Я сустракаў шмат адзэння, унутры якога не было людзей».)

Жах, аб якім не марыш

Пасля ўсяго, што паказвае тэлебачанне, забароненых тэм няма.

Першы ліфчык (найменшы, «нульвакучу») Наташы купілі ў восьмым класе, другі («адзіначку») — у дзятыхым. У дзятыхым яна «спала і бачыла» сябе з «двоечкай» ці нават «тройкай», але... Нібы сурочыць хто: сама расла, а грудзі — чамушыць не!

Зрэшты, потым, пасля 20-і, гэта яе амаль не хвалывала, бо выйшла замуж, нарадзіла і аж да года сваім малачком карміла дзвюх маленькіх дачушкаў.

...Ім па 15 было, калі маці захварала на анкалогію, калі стойка перанесла і аперацыю па выдаленні абедзвюх малочных залоз, і «хімію» з усімі наступствамі, калі пасля яе скардзіла ў спецыяльную краму, каб падабраць сабе новыя ліфчыкі.

Спраўдзіла мару: першай памерала «троечку». Паглядзела ў люстэрка — жах жахлівы!..

А вась «адзіначка» — самае тое! Можна жыць...

Мышы таксама выбіраюць

Свіння, кажуць, зусім не разбіраецца ў апельсінах, а вась кот у каубасах — ды яшчэ і як! У асобных дамах ён экспертам працуе...

Можна, таму і мышы не ловіць: па хаце шаптаюць, надочкі цукеркі ў шафцы знайшлі. Ладны быў пакуначак, розных...

Што здзівіла, мышы паспыталі «Вішанькі» — навінкі ад «Спартак» і цукеркі без цукру ад «Камунаркі». Губа не дура, як той казаў, знае, што прымае.

(Дарэчы: «Конфеты без сахара — это я понимаю», — кажа знаёмы хлопчык, а вась цукеркі без цукру — не.)

Пад усмешкай дзіцяці

Раніца, электрычка, на лаўцы цераз праход дзве харахушкі ўзросці «ягяд»: па модзе прыбраныя, прычасаныя, з макіяжам-манікюрам: пад дзевак косяць ды такіх дзелавых...

За іх бы і сышлі, калі б...

Калі б на чарговай станцыі ў вагон не зайшла маладзіца з маленькім, не прысела побач; калі б тое дзіця не спаўзла з матуліных каленяў і не затупала паміж чужых, дорачы на хату таяму ўсмешкі...

— А колькі ж яму?

— А як завучу?.. Яшчэ не гаворыць?

— Мой унук у такім узросце...

— А мая ўнучка...

З твараў (ужо бабуль, як высьвятляецца?!), мігам «змываецца ўсё макаяж» — застаецца нешта сапраўднае і, дарэчы, — куды прыгажэйшае!

Калідор, які трэба прайсці

У пісьменніцы Лідзіі Арабей (светлай памяці!) быў адмысловы сшытак, які так і называўся, — «Мае сны».

У мяне сшытка няма, а вась сны...

Доўгі змрочны калідор — без вокнаў і дзвярэй, без магчымасці збочыць. Прасвет — толькі ў канцы, у нейкім вялікім, няўтульным памяшканні.

Зрэшты, разглядацца там няма калі, бо насустрач хуткім крокам ідзе Захаравіч — як заўжды, бездакорна прыбраны, як перад... смерцю худнелы. Ветла абдымае (чаго ў жыцці ніколі не рабіў), туючы да сябе, кажа, як жа рады пабачыць! А ўжо я... Што ён жыў... (Ці гэта я — ужо не...?)

— Ну як вы? — пытаю. — Дзе ваша Каця?

Адкажу не чую, але ж вакол нас вазоны — жывыя, засохлыя, шмат. Значыць, Каця тут (яна любіць нешта пасадзіць, — не любіць дагледзець). А кветак шкада: паліць бы... І вокны памыць, адшараваць падлогу.

З гэтымі намерамі «выходжу з абдымкаў», кірую да крана з вадой, знаходжу анучку...

Думала, дзіўны сон.

— Не, — прызнала сяброўка, — ён лёгка тлумачыцца. Ну, па-першае, дурань усюды знойдзе сабе работу. Па-другое, у яго заўсёды праблемы з часам: на гэтым свеце яго бракуе, каб падумаць пра той, на тым — не будзе, каб успомніць пра гэты... А «калідор» — проста для пераходу, у некага — светлы, кароткі, у некага — цёмны і доўгі. Але прайсці ўжо трэба кожнаму.

Хто б спрачаўся?

Галоўнае — паспеець...

На тым даўнім здымку ў часопісе дзве прыгажунькі былі: старэнькая папраўляла хустку маленькай. Подпіс уразіў: «Былая дзяўчынка і будучыя бабуля».

Якраз яны ўдзвюх цаснок нядаўна садзілі. Дарэчка ўжо гатовая была. Ім заставалася радкі «намаляваць» ды зубчыкі ў іх раскласці.

Бабуля ўсё да толку рабіла: роўненька, акуратна... Унучка (ёй тры з паловай) тыкала як папала: гусценька, дужай, вакол сябе.

— Ты няправільна робіш, — паспрабавала спыніць бабуля. — Паглядзі, як трэба.

— Табе — трэба так, — адказала дзіця, — а мне — вась гэтак. Як умею, так і саджу. Вырасце!

І спраўды: нідзе ж не дзенецца. Галоўнае — паспеець пасадзіць.

Валянціна ДОУНАР.

АД ЯЕ Ж наўздагон кітайская прымаўка: «Хітраць жыцця ў тым, каб памерці маладым, але як мага пазней».

Новыя кнігі

Вызваленне: ад Хоцімска да Бабруйска

Ваенны гісторык, член Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай БАРЫСЕНКА выдаў багату на факты і іх публіцыстычнае асэнсаванне кнігу-хроніку «Свабода прыйшла з усходу: ад Хоцімска да Магілёва і Бабруйска».

На старонках грунтоўнага навукова-папулярнага выдання даследчык разглядае тэму вызвалення ўсіх раённых цэнтраў Магілёўскай вобласці часамі Чырвонай Арміі і партызанамі, пачынаючы з канца верасня 1943 года і завяршаючы поўным выгнаннем нямецкіх акупантаў з тэрыторыі Магілёўшчыны 30 чэрвеня 1944 года. Асобнае месца ў кнізе займае аповед пра баявыя дзеянні на тэрыторыі вобласці ў час Беларускай аперацыі «Баграціён». У выданні ўпершыню шырока выкарыстаны шматлікія архіўныя дакументы, рэдкія фотаздымкі і ўспаміны ўдзельнікаў вызвалення. Расказваецца пра асабліва цяжкія баі на рацэ

Проні ў Дрыбінскім, Чавускім, Слаўгарадскім (ранейшая назва — Прапойскім) раёнах восенню 1943 года, а таксама пра Магілёўскую і Бабруйскую наступальныя аперацыі ў чэрвені 1944 года.

Выдадзеная пры падтрымцы Галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Магілёўскага аблвыканкома кніга разлічана на ўсіх, хто зацікаўлены вывучэннем ваеннай гісторыі Магілёўшчыны. Можна смела адзначыць і тое, што выкладаць гісторыю ў агульнаадукацыйных школах і ВНУ Магілёва, Магілёўскай вобласці цяпер ужо нельга без такога выдання, як «Свабода прыйшла з усходу...» Мікалай Барысенка, які найперш у нашай краіне вядомы як пошуквач, руплівы краязнаўца, гісторык, які прайшоў многія кіламетры ў пошуках астанкаў чырвонаармейцаў і камандзіраў, якія нават засталіся ў беларускай зямлі, з'яўляецца членам Рэспубліканскага савета па гістарычнай палітыцы пры Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. За пошуквачу працу, за аднаўленне і захаванне праўды пра Вялікую Айчынную вайну гісторык і пісьменнік адзначаны кіраўніком нашай дзяржавы медалём Францыска Скарыны, ордэнам Францыска Скарыны. Саюз

пісьменнікаў Расіі ў ўрад Беларускай вобласці адзначыў беларускага даследчыка і літаратара прэстыжнай прэміяй «Прохараўскае поле».

На старонках новай кнігі Мікалая Барысенкі — безліч імянаў, багацце фактаў, якія раней не гучалі са старонак нават самых паўнавартасных энцыклапедычных, даведачных выданняў. Чытач пазнаёміцца на старонках унікальнага выдання з прадстаўнікамі розных нацыянальнасцяў, якія вызвалілі Магілёў і Магілёўшчыну. Ужо цяпер, як толькі кніга прыйшла з варштату Магілёўскай абласной ўзбуйненай друкарні імя Спрыдыона Собаля накладам 500 экзэмпляраў, зразумела, што «Свабода прыйшла з усходу...» патрабуе болей масавага, болей тыражнага правядзення. І, вядома, распаўсюджвання па ўсёй краіне і таксама ў Расійскай Федэрацыі, у іншых краінах, чые сыны і дочкі вызвалілі Беларусь ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Будзем спадзявацца, што ў 2025-м, да 80-годдзя Вялікай Перамогі, агульнай Перамогі савецкага народа над нямецкім фашызмам, кніга будзе выдадзена нанова і стане добрым падарункам усім, хто шануе памяць пра нашых гераічных прашчурцаў.

Мікола БЕРЛЕЖ.

Члены Савета Рэспублікі
адобрылі законапраект «Аб змяненні
законаў па пытаннях ветэранаў»

Праект закона накіраваны
на ўдасканаленне прававога рэгулявання
грамадскіх адносін у галіне прававых
асноў і мер сацыяльнай абароны
ветэранаў, асоб, якія пацярпелі
ад наступстваў вайны.

Ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, уз-
нагароджаныя ордэнамі і медалямі СССР
за бездакорную воінскую службу ў тыле,
а таксама тыя, хто прымаў удзел у складзе
спецыяльных фарміраванняў у размініра-
ванні тэрыторый і аб'ектаў пасля вызва-
лення, надзяляюцца адпаведнымі гаран-
тыямі. Павялічваюцца надбаўкі да пенсіі
асобным катэгорыям удзельнікаў Вялікай
Айчыннай вайны. Пашыраюцца меры са-
цыяльнай падтрымкі асоб з ліку былых вяз-
няў фашысцкіх канцлагераў, іншых месцаў
прымусовага ўтрымання.

Узмацняюцца л'югты для ветэранаў бая-
вых дзеянняў, а таксама сем'яў загінулых
ваеннаслужачых. Устаўляюцца над-
баўкі да пенсіі работнікам, якія абслугоў-
валі воінскія кантынгентны Узброеных Сіл
СССР на тэрыторыі іншых дзяржаў, а так-
сама накіроўваліся ў Афганістан у перыяд
са снежня 1979 года да снежня 1989 года.
Акрамя таго, пашыраецца пералік асоб,
якім дадзена права пазачарговага абслу-
гоўвання ў арганізацыях аховы здароўя,
пазачарговага шпіталізацыі для аказання
плановай медыцынскай дапамогі.

Як паведаміла **міністр працы і сацы-
яльнай абароны Наталля ПАЎЛЮЧЭН-
КА**, прапанаваныя змяненні накіраваны
на павышэнне сацыяльнай абароненасці
ветэранаў і асоб, пацярпелых ад вайны.
Міністр звярнула ўвагу на тое, што сёння
налічваецца звыш 21,5 тысячы воінаў-інтэр-
нацыяналістаў. Большасць ваеннаслужач-
ных тэрміновай службы падышлі да парогу
пенсійнага ўзросту (іх сярэдні ўзрост —
60 гадоў). «На аснове прапановы ветэранскіх
арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў удоў,
маці загінулых ваеннаслужачых, зваротаў
саміх воінаў-інтэрнацыяналістаў прапановы-
ваецца знізіць пенсійны ўзрост на пяць га-
доў для асоб, якія атрымалі статус інваліда
ў мірны час (гэта 1800 чалавек), даць права
на бясплатнае забеспячэнне іх лекавымі
сродкамі і тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай
рэабілітацыі, а таксама санаторна-курорт-
ным лячэннем і аздараўленнем адзін раз на
два гады, выраб і рамоніт зубных пратэзаў,
пазачарговае абслугоўванне ў арганізацы-
ях аховы здароўя», — канкрэтызавала На-
талля Паўлючэнка.

Законапраектам таксама прадугледжана
сацыяльная падтрымка і будучы абарон-
цаў Айчыны. Размова ідзе аб выдзяленні
л'югты навучэнцам спецыялізаваных ліцэяў
МУС і МНС, якія, як і выхаванцы Мінскага
сувораўскага ваеннага вучылішча, будуць
мець права на бясплатны праезд у гарад-
скім і прыгарадным транспарце, бясплат-
нае забеспячэнне лекавымі сродкамі.

Як адзначыў **намеснік старшыні Па-
стаяннай камісіі па адукацыі, навуцы,
культуры і сацыяльным развіцці Савета
Рэспублікі Дзмітрый БАСКАЎ**, навацыйні
законапраекта «Аб змяненні законаў па пы-
таннях ветэранаў» стануць стымуляцыйным
фактарам для падтрымкі нашых ветэранаў,
якіх з кожным годам становіцца ўсё менш.
«Сацыяльная падтрымка ветэранаў і асоб,
якія пацярпелі ад войн, — адзін з важных
элементаў сацыяльнай палітыкі нашай дзяр-
жавы, — падкрэсліў сенатар. — Таму важна
своечасова і адрасна накіраваць гэтую да-
памогу, у першую чаргу тым, хто ў гэтым
мае патрэбу. Узмацняецца матэрыяльны
складнік для ветэранаў Вялікай Айчыннай
вайны, былых вязняў канцлагераў і членаў
сем'яў ваеннаслужачых, якія загінулі. Па-
шыраюцца таксама меры сацыяльнай пад-
трымкі для ветэранаў, якія ўдзельнічаюць
у ваенных дзеяннях на тэрыторыях іншых
дзяржаў. Без падтрымкі не застануцца і гра-
мадзяне, якія былі адрэаўлены ў Афганістан
у перыяд з 1979 да 1989 года».

Па яго словах, у рабоце над закона-
праектам былі ўлічаны ўсе прапановы ве-
тэранскіх арганізацый. Яны таксама былі
дапрацаваны на экспертным саветае пры
Саветае Рэспублікі.

«ВЫ БЛІЖЭЙ ЗА ЎСІХ ДА НАРОДА»

Аб чым у Саветае Рэспублікі
гаварылі з кіраўнікамі
мясцовых Саветаў

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНОВА
правяла сустрэчу са старшынямі мясцовых
Саветаў дэпутатаў абласнога і базавага
тэрытарыяльных узроўняў 29-га склікання. Удзел
узят старшыні мясцовых Саветаў дэпутатаў
абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў
Брэсцкай, Віцебскай, Гомельскай, Гродзенскай,
Мінскай і Магілёўскай абласцей.

«Мы з вамі праводзілі такія сустрэчы неадна-
разова. Раней мы праводзілі іх у рэгіёнах і су-
стракаліся сектаральна. Было прынята рашэнне
сабраць вас усіх у Саветае Рэспублікі — старшын
абласных, раённых і гарадскіх Саветаў дэпу-
татаў. Сёлета ў нас прайшлі выбары. Мы выбралі
дэпутатаў усіх узроўняў, пачалі працаваць новыя
людзі. І ў адпаведнасці з Законам «Аб Нацыяналь-
ным сходзе» (вы ведаеце, што Саветае Рэспублікі
з'яўляецца каардынацыйным органам у рабоце
з дэпутатамі ўсіх узроўняў), мы праводзім такую
нараду. Я вас заклікаю да адкрытага і шчырага
дыялогу. Хацела б пачуць ад вас тэма пытанні,
якія хвалюць сёння дэпутатаў на месцах», — адзна-
чыла Наталля Качанова.

«Тут практычна ўся краіна, кіраўнікі абласных,
раённых і гарадскіх Саветаў дэпутатаў, — пад-
крэсліла спікер. — Але гэта не адмяняе нашых
сустрэч, якія мы будзем праводзіць у рэгіёнах.
Мы прадоўжым гэтыя сустрэчы. Для нас вельмі
важна, каб сёння дэпутаткі корпус быў на востры
тых пытанняў і задач, якія стаяць перад кіраўнікамі
ўсіх галін улады».

Асноўны кірунак у дзейнасці дэпутацкага кор-
пуса — работа з людзьмі, падкрэсліла Наталля
Качанова.

«Вы бліжэй за ўсіх да народа, вы практычна
кожны дзень сустракаецеся са сваімі выбар-
шчыкамі, вы ведаеце пытанні, якія неабходна
вырашаць. Асноўны кірунак у нашай дзейнасці,
дэпутатаў усіх узроўняў — работа з людзьмі. Гэта
асабістыя прыёмы, прамыя тэлефонныя лініі,
сустрэчы ў калектывах. Гэта дае нам магчымасць
валадаць сітуацыяй, якая складваецца ў асоб-
на ўзятай вёсцы, горадзе, раёне», — адзначыла
Старшыня Савета Рэспублікі.

Для каардынацыі з дэпутатамі ўсіх узроўняў
створаны Савет па ўзаемадзейні, нагадала спі-
кер. «У гэтым годзе мы правялі ўжо некалькі па-
сядзэнняў савета. Прычым разглядалі найбольш
актуальныя пытанні, якія датычыліся зямельных
адносін. У найбліжэйшы час правядзём Савет па
ўзаемадзейні па будаўніцтве жылля, на спра-
шчэнні тых падыходаў, задачы наконіт якіх шмат
разоў ставіў Прэзідэнт, якія рэалізуююцца, —
падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — Мы
хочам убачыць, як у рэаліях гэта складаецца, які
сёння можна хутка пабудоваць кватэру або пры-
ватны дом у сельскай мясцовасці. Вы ведаеце,
што ў нас адзін з прыярытэтных кірункаў — рэгі-
янальная палітыка, развіццё рэгіёнаў».

НА ПАРАДКУ ДНЯ

У лідарах зваротаў — сфера ЖКГ

Дэпутаты Гродзенскага абласнога Савета абмеркавалі работу з насельніцтвам

На пасяджэнні пастаяннай камісіі па прамысловасці, будаўніцтве, транспарце, сувязі, дарожна-камунальнай і дарожнай гаспадарцы разгледжаны меры па ўдасканалванні дапамогі грамадзянам, якія звяртаюцца ў адпаведныя інстанцыі. Абмеркавана і аператыўнасць рэагавання на заявы жыхароў населеных пунктаў.

Фота Гродзенскага аблсавета.

Гэта работа заўсёды на кантролі, падкрэсліла падчас работы камісіі **старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Алена ПАСЮТА**. Толькі праз сувязь з грамадзянамі можна лепш зразумець той спектр праблем, з якімі сутыкаюцца жыхары рэгіёна, і своєчасова прымаць меры па рэзаванні на іх.

Адзначалася, што па-ранейшаму большасць зваротаў звязана з работай жыллёва-камунальнай гаспадаркі. «Вядома, у сферы ЖКГ многае робіцца для павышэння якасці паслуг насельніцтву, але відавочна, што пакуль гэтых мер недастаткова, заўсёды ёсць да чаго імкнуцца», — падкрэсліла кіраўнік дэпутацкага корпуса.

Па словах **старшыні пастаяннай камісіі, генеральнага дырэктара ААТ «Гродна Азот» Ігара ЛЯШЭНкі**, работа па паляпшэнні паслуг праходзіць у рамках Дзяржаўнай праграмы «Камфортнае жыллё і спрыяльнае асяроддзе». Былі разгледжаны звароты па пытаннях замены сетак водазабеспячэння і водаадвядзення, замены ліфтаў, бягучым і капітальным рамонце жыллага фонду. Старшыня камісіі паведаміў, што вядуцца работы па замене вулічнага асвятлення, грэйдзіраванні дарог.

У ходзе пасяджэння была агучана прапанова больш актыўна інфармаваць насельніцтва аб вырашаных праблемах, у прыватнасці, падчас адзіных дзён інфармавання ў сваіх акругах, у тым ліку з удзелам сродкаў масавай інфармацыі. Людзі павінны разумець, якая роля дэпутатаў усіх узроўняў у рабоце з насельніцтвам. Важна звяртаць увагу на станоўчыя моманты, а таксама на зваротную сувязь.

— Мы назіраем зніжэнне колькасці прэтэнзій да работ, якія выконваюцца для насельніцтва, што сведчыць аб якасным іх выкананні, — прайнфармаваў членаў камісіі **дырэктар прадпрыемства ЖКГ Гродзенскай вобласці Сяргей ПЯТРОВІЧ**. — Разам з тым ёсць рост колькасці заявак у параўнанні з мінулым годам. Такая сітуацыя складваецца дзякуючы праграме адзінага нумара 115, якая гарантуе, што заяўніка пачуюць. Асноўныя пытанні, з якімі звяртаюцца жыхары вобласці, датычацца ў значнай ступені гарачага водазабеспячэння, электразабеспячэння і каналізацыі. Пасля выканання работ па ўсіх заяўках вядзецца зваротны абзвон.

Па словах кіраўніка жыллёва-камунальнай гаспадаркі, людзі ахвотна карыстаюцца такой магчымасцю. Напрыклад, з пачатку года амаль 75 тысяч грамадзян хацелі атрымаць званок з кантакт-цэнтра, каб паведаміць, наколькі якасна аказана тая ці іншая паслуга.

Падчас работы камісіі асобная ўвага ўдзялялася далейшаму развіццю кантакт-цэнтра, бо іншы раз на лінію адначасова паступае да чатырох тысяч заявак. Узровень дазволу пры гэтым даволі высокі — 90 %. А ўсяго за дзевяць месяцаў гэтага года на адзіны нумар 115 паступіла амаль 350 тысяч званкоў. З іх большая частка

ад жыхароў абласнога цэнтра — 130 тысяч, затым па колькасці ідуць Лідскі і Ваўкавыскі раёны.

Дэпутаты звярнулі ўвагу на такі аспект, як тэрміны рэагавання. Часта зацягнутыя тэрміны выклікаюць законныя нараканні жыхароў. Між тым ёсць пэўны рэгламент выканання тых ці іншых работ. Так, напрыклад, рамонт стыкаў дома павінен займаць у сярэднім 26 дзён, добраўпарадкаванне могілак — 21 дзень. Некаторыя нарматыўныя тэрміны скараціліся. Цяпер рамонт дахаў і спілоўванне дрэў павінны выконвацца ў межах 15 дзён замест 22. Пасля супрацоўнікі ЖКГ падпіваюць у жыхароў прэтэнзійны акт. Летась, напрыклад, гэты паказчык склаў 88 %, а сёлета падпісваецца 96 % адпаведных актаў, што сведчыць аб станоўчых выніках зваротаў.

Таксама зніжэнне зваротаў назіраецца па пытаннях выканання заканадаўства. Калі летась гэта лічба дасягла 200, сёлета — толькі 50 такіх заяў. Менш паступіла званкоў па пытаннях дзяржаўнага жыллага фонду. Між тым агульная колькасць зваротаў у кантакт-цэнтр павялічылася на 10 %. Людзі тэлефануюць з праблемамі прыватнага жыллага фонду, паляпшэння жыллёвых умоў, добраўпарадкавання населеных пунктаў. Разам з тым на пасяджэнні камісіі адзначалася, што індэкс задаволенасці жыхароў Гродзеншчыны выраснем тых ці іншых пытанняў самы высокі сярод рэгіёнаў краіны.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

У тэму

Менавіта пытанні ЖКГ сталі асноўнай тэматыкай зваротаў да старшын Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Алены Пасюта падчас нядаўняга прыёму грамадзян, які прайшоў у Гродне. Такі прыём кіраўніком дэпутацкага корпуса вобласці праводзіцца кожную сераду месяца. Гэтым разам заяўнікамі былі не толькі жыхары абласнога цэнтра, але і іншых раёнаў Гродзеншчыны. Усе пытанні так ці інакш звязаны з жыллёва-камунальнай службай.

Напрыклад, жыхарка Гродна звярнулася з пытаннем капітальнага рамонтна дома па вуліцы Валковіча, у якім пражывае. Яна наракала на тое, што ў адным з пакояў яе кватэры на сцяне з'явілася расколіна. Алена Пасюта паабяцала выехаць на месца з прадстаўнікамі зацікаўленых службаў і высветліць па факце, якія работы неабходны. Яна таксама патлумачыла, што ў прыватных кватэрах людзі самі нясуць адказнасць за іх стан і робяць бягучы рамонт. Аднак агульны тэхнічны стан дома павінны кантраляваць адпаведныя службы.

Таксама падчас прыёму была звернута ўвага на прымяненне паніжальнага каэфіцыента пры вызначэнні арэнднага жылля.

Да акцыі «Дай лесу новае жыццё!», якой паклаў пачатак Прэзідэнт краіны, актыўна падключыліся многія беларусы. Адным з першых да яе далучыўся Савет Рэспублікі: члены прэзідыума і работнікі сакратарыята садзілі лес у Стаўбцоўскім раёне. Як зазначыла Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава, «у крытычнай сітуацыі мы павінны аб'яднацца для таго, каб захаваць наша багацце і пакінуць такую ж цудоўную краіну нашым нашчадкам». Найбольшы работы па аднаўленні пацярпелых ад летняга ўрагану лясных участкаў у Гомельскай і Магілёўскай абласцях. Мы пацікавіліся, як дапамагае ў добрай справе дэпутацкі корпус гэтых рэгіёнаў.

Сотні гектараў — талакой

На дапамогу леснікам Гомельшчыны прыйшлі не толькі мясцовыя жыхары, але і з іншых абласцей краіны

Жыхары Гомельшчыны актыўна падтрымалі рэспубліканскую акцыю «Дай лесу новае жыццё!», старт якой Прэзідэнт Беларусі даў 11 кастрычніка падчас рабочай паездкі ў Шклоўскі раён. Гэтай восенню ў Гомельскай вобласці належыць аднавіць лес на больш як 11,5 тысячы гектараў. На дапамогу леснікам у раёнах прыходзяць дзяржаўныя і грамадскія арганізацыі, органы мясцовага кіравання, дэпутацкі корпус, прадстаўнікі розных структур і вёдаўстваў, моладзь.

Работа па аднаўленні лясоў актыўна разгарнулася ў Жлобінскім і Мазырскім раёнах, якія найбольш пацярпелі ад ліпенскай стыхіі. Днямі ў падтрымку акцыі «Дай лесу новае жыццё!» у Жлобінскі раён прыбылі жыхары іншых абласцей краіны. Жлобіншчына гэтым летам аказалася ў ліку раёнаў, найбольш пацярпелых ад разгулу стыхіі. У раёне ў цэлым было знішчана каля трох тысяч гектараў лесу. Гэтай восенню малады лес плануецца закласці прыкладна на 900 гектарах.

Свой унёсак у акцыю «Дай лесу новае жыццё!» уносяць і жыхары Мазыршчыны. Да аднаўлення лесу на тэрыторыі Бокаўскага лясніцтва далучыліся дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і Мазырскага раённага Савета дэпутатаў, работнікі Мазырскага доследнага лягаса і лягасаў з усёй краіны, вайскоўцы, студэнты і проста неаб'якавыя мазыраны. Увогуле, у кожным лягасе Мазыршчыны гэтымі днямі ішла карпатлівая работа па

высадцы саджанцаў. Актыўна падключыліся да яе мясцовыя жыхары населеных пунктаў і супрацоўнікі сельвыканкамаў. Усяго за восень на вычышчаных ад буралому лесасеках на тэрыторыі Мазырскага раёна плануецца аднавіць лес на тэрыторыі 750 гектараў.

Да рэспубліканскай акцыі «Дай лесу новае жыццё!» далучыўся і Жыткавіцкі раён. Свой уклад у аднаўленне лесу ўнеслі дэпутацкі корпус раённага Савета дэпутатаў, члены Маладзёжнага савета пры раённым Саветце дэпутатаў, прадстаўнікі працоўных калектываў. Да аднаўлення ляснага дэсанту ў Жыткавіцкім раёне далучыліся і **дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Святлана СЯНЬКО**.

Дэпутаты Лельчыцкага раёна за ахову прыроды! Пад такім дэвізам за справу ўзяліся народныя выбранныкі раёна.

— Лясы, вядома, — гэта лёгкія нашай планеты. Мы павінны клапаціцца пра іх, каб яны маглі працягваць

радаваць нас сваёй прыгожасцю і разнастайнасцю. Ініцыятыва «Дай лесу новае жыццё!» накіравана на абарону і аднаўленне лясных масіваў, якія адгрываюць ключавую ролю ў экасістэме рэгіёна. Але вельмі важна, што падобныя акцыі таксама спрыяюць не толькі паляпшэнню экалогіі, але і ўмацаванню грамадскай свядомасці аб неабходнасці клопаў аб прыродзе. Захаванне прыроднага багацця — не толькі абавязак кожнага грамадзяніна, але і залог здароўя будучых пакаленняў, — падкрэсліла **старшыня Лельчыцкага раённага Савета дэпутатаў Таццяна БЯСПАЛАЯ**. Яна дадала, што дэпутаты Лельчыцкага краю заклікаюць усіх жыхароў раёна і рэгіёна ў цэлым актыўна ўдзельнічаць у акцыі.

— Сумеснымі намаганнямі мы можам зрабіць наш край больш чыстым і зялёным! — заклікала лідар дэпутацкага корпуса Лельчыцкага раёна.

Наталля КАПРЫЛЕНКА

ЗАХАВАЦЬ БАГАЦЦЕ ДЛЯ НАШЧАДКАЎ «Ніякія буры нам не страшныя»

Народныя выбраннікі Магілёўшчыны на месцах паказваюць прыклад, як трэба шанаваць прыроднае багацце

У Магілёўскай вобласці актыўна падтрымалі рэспубліканскую акцыю «Дай лесу новае жыццё!». Прыняць удзел у ёй можа любы ахвотны, і дэпутаты паказваюць у гэтым прыклад.

Малады лес — справа маладых

На мінулым тыдні вялікі дэсант з дэпутатаў, прадстаўнікоў кіраўніцтва Чавускага раёна, арганізацый, прадпрыемстваў, моладзі працаваў на ўчастку № 88 Чавускага лясніцтва. Удзельнікі акцыі высаджвалі сосны, елкі, алешын. Побач з народнымі выбраннікі працавалі актывісты Маладзёжнага парламента, які функцыянуе пры Чавускім райсавета. Моладзі экалагічная акцыя дала магчымасць не толькі ўнесці сваю лепту ў аднаўленне лясоў, але і наладзіць больш шчыльны кантакт з аднагодкамі і мясцовай уладай. Сумесня мерапрыемствы наогул вельмі з'ядноўваюць іх удзельнікаў. Карыстаючыся момантам, можна было ў неформальнай абстаноўцы задаць хвалюючыя пытанні непасрэдна **старшыні райвыканкама Дзмітрыю АКУЛІЧУ** і старшыні райсавета Анатолію Мацюліну.

— Маладзёжны парламент і дэпутаткі корпус базавага ўзроўню заўсёды на прамой сувязі, — удакладніў **старшыня Чавускага райсавета Анатоль МАЦЮЛІН**. — Мы вучым моладзь быць уважлівай і адгукацца на праблемы роднага краю. Тэма аднаўлення лесу для нашага раёна вельмі актуальная і важная. Моцныя вятры, якія апошнім часам у нас пачасціліся, знішчаюць цэлыя ўчасткі лесу. Хаця тэма яго аднаўлення заўсёды была важнай. Нездарма ж беларускія лясы называюць лёгкімі Еўропы. Са школьнага дзяцінства ўспамінаю, што разам з аднагодкамі прымаў удзел у пасадцы дрэў. Лясы — сапраўды наша багацце нароўні з людзьмі, якія жывуць і працуюць на нашай зямлі на агульны вынік. Гэта будучыня нашай эканомікі, добрабыту. Лес дае прадукцыю, якая запатрабавана, — гэта і мэбля, і дамы, і шмат іншага, без чаго нельга ўявіць камфортнае жыццё. Без дрэва чалавеку ніяк. І для таго, каб яно вырасла, патрэбна не адно дзесяцігоддзе. Вынікамі нашай работы будзе карыстацца шмат будучыя пакалення. А колькі сіл трэба для таго, каб вырасіць лес. І над гэтым працуюць работнікі нашай

лясной гаспадаркі. Сёння яны з удзячнасцю прымаюць нашу дапамогу. А моладзь будзе расказаць сваім дзедам, які саджалі лес. І гэта вельмі важна.

Актывістка Маладзёжнага парламента, інжынер па якасці Чавускага лясгаса Антаніна МУРАШКА пераканана, што такія прыгожыя акцыі яднаюць людзей і дораць добры настрой. Яна працуе ў лясгасе трэці год, работа падабаецца, і жадання яе змяніць не ўнікае. Лічыць, што захоўваць і адраджаць лес — вельмі высакародная справа.

— Падчас урагану шмат лесу было пашкоджана, — перажывае яна. — І калі бачыш, што столькі людзей прыйшло яго ратаваць, сэрца радуецца. У акцыі удзельнічаюць у тым ліку і маладыя спецыялісты, якія размеркаваліся ў наш раён і яшчэ толькі знаёмяцца з яго асаблівасцямі. Некаторыя не ведалі, які для чаго трэба саджаць дрэвы ў лесе. Я працую ў гэтай сферы і тлумачыла чаму. У нас была схема пасадкі: шэсць елак, дзве сасны і дзве алешыны чорных. Некаторыя не разумелі, чаму менавіта так. Я ж казала, што ёсць розныя глебы, на адных пароды прыжываюцца лепш, другія могуць загінуць. Да таго ж мала-

дыя дрэўцы трэба саджаць як мага глыбей, каб было камфортна іх караням. Калі яны застануцца наверх, саджанец не прыжывецца. Будучыя работнікі лесу гэтаму вучаць, а вось астатнія такія нюансы не вельмі разумеюць. Трэба ім тлумачыць.

Суразмоўніца адзначае, што юнакі і дзяўчаты з Маладзёжнага парламента праз узаемадасносіны з кіраўніцтвам раёна глыбока ўнікаюць у праблематыку раёна. Вывучаюць слабых месцы і абмяркоўваюць, што трэба для таго, каб іх

было меней. Напрыклад, які зрабіць горад прыгажэйшым, чым дапамагчы маладым маці, калі яны занятыя і трэба, каб нехта дагледзеў іх дзяцей, пра тое ж азелененне паклапаціцца. Дрэвы ў горадзе наогул шмат карысці прыносяць: і паветра ачышчаюць, і вока радуюць.

Што датычыцца акцыі па пасадцы лесу, то яна ў Чавускім раёне праводзіцца рэгулярна. Сёлета ўраганам тут быў пашкоджаны лес на плошчы больш як 500 гектараў. Найбольшыя бураломы ўтварыліся

ў Ваўкавіцкім, Кузьмінцкім і Лапаціцкім лясніцтвах. Крыху менш пацярпеў лес на тэрыторыі Чавускага лясніцтва. Каб яго аднавіць, спатрэбіліся тысячы саджанцаў.

Аднымі страчанае, пасадзім новае...

Непасрэдна ў адзін дзень азеленення, які прайшоў у вобласці ў мінулы суботу, было шматлюдна на многіх лясных дзялянках. Акцыю падтрымала **дэпутат Палаты прадстаўнікоў Наталля ТАРАСЕНКА**, якая разам са сваімі землякамі заклала аснову новага парку ў вёсцы Косцінка Махоўскага сельскага

сам, якасці. І ніякія буры нам не страшныя! Разам мы можам шмат! Дарэчы, на некалькі дзён да акцыі прымала ўдзел ва ўрачыстым пасвячэнні дзетсадаўскай дзятвы з аграгарадка Кадзіна ў рады дашкольнага лясніцтва «Баравічкі». У госці да дзяцей прыйшлі таксама прадстаўнікі Магілёўскага райвыканкама і Магілёўскага лясгаса. Мерапрыемства прайшло ярка і святочна. Малыя вельмі хвалюліся, калі давалі клятву беражліва ставіцца да свету прыроды, дапамагаць захоўваць лясное багацце і заклаць да гэтага сваіх сяброў. Прыкладам для пераймання з'яўляюцца члены школьнага студэнцкага экалагічнага атрада «Віхар» імя Героя Савецкага Саюза Андрэя Мельнікава. Наогул, захаванне пераемнасці ў сферы лясной гаспадаркі праз сістэму «дзіцячы сад — сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы — ВНУ» — добрая перспектыва атрымаць матываваных кваліфікаваных работнікаў, якія будуць валодаць ведамі экалагічнай культуры, любіць і берагчы сваю зямлю з яе прыгожымі багаццямі.

Шмат хто з жыхароў вобласці выйшаў 19 кастрычніка на пасадку лесу. На тэрыторыі Ваўкавіцкага лясніцтва Чавускага лясгаса ў рамках акцыі працавала абласное кіраўніцтва. Яё адзначыў **старшыня аблсавета Аляксандр ГАРОШКІН**, у беларусаў ёсць два бяспрэчныя багацці — людзі і прырода.

— Прырода — гэта тое, пра што мы можам паклапаціцца і на што можам паўплываць, — падкрэсліў ён. — Самае галоўнае — тое, што гэта багацце павінна захавацца. Яно не павінна закончыцца на нашым пакаленні. Таму я з вялікім задавальненнем прымаў удзел у акцыях, якія датычацца прыроды: ачысціць азёр, рэк, пасадзіць лесу. Нашым дзецім трэба пакінуць такія ж чыстыя вадаёмы і такія ж цудоўныя лясы. Гэта радуе іх іх дзядуцы. Таму яны актыўныя удзельнікі падобных акцыяў. На жаль, цяпер мы больш займаемся аднаўленнем лесу, які пацярпеў падчас буралому. Але гэта не разавая акцыя, у любым выпадку яна будзе працягвацца. Аднымі страчаны лес, затым пачнём займацца пасадкамі новага. Для таго каб пакінуць нашым дзецям і іх нашчадкаў вольнае чыстае, зялёнае, блакітнае.

— Хай маладыя ялінкі, клпатліва пасаджаныя рукамі дзяцей і дарослых, будуць радаваць людзей, — выказалася дэпутат. — Працавітасць і ўменне разам, талкай вырашаць важныя пытанні, пераадолюваць цяжкасці — гэта вельмі ўласцівыя нам, белару-

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва суразмоўніка.

СПРАВА ДЛЯ САПРАЎДНЫХ ГАСПАДАРОЎ

Як у Навасёлках галоўную плошчу талакой пераўтварылі

Навасёлкі амаль два дзесяцігоддзі таму першымі ў Ляхавіцкім раёне атрымалі статус аграгарадка. Цяпер тут пражывае крыху больш за 360 чалавек. Сацыяльныя стандарты вытрымліваюцца ў поўным аб'ёме: сярэдняя школа, дзіцячы садок, Дом культуры, музычная школа, амбулаторыя, пошта, адрэзанае банка, дзве крамы. А яшчэ паспяховае сельгаспрадпрыемства «Шлях новы» як гарантыя рабочых месцаў для многіх жыхароў. Навасёлкі — цэнтр сельсвага і цэнтр гаспадаркі, а вась сама цэнтральная частка вёскі выглядала не вельмі. Прынцып, два гады таму, пакуль не сабралі першую талаку.

Менавіта тады, перад раённымі «Дажынкамі», прайшоў першы этап добраўпарадкавання цэнтральнай часткі аграгарадка. «Раней тут проста раслі высачэзныя старыя дрэвы, за якімі нават помнік салдатам-вызваліцелям было не надта зручна разглядаць, — расказавае старшыня Навасёлкаўскага сельскага Савета Аляксандр МАЦЮШЭНКА. — Пачыналі з таго, што ліквідавалі тыя дрэвы і ўладкавалі тэрыторыю вакол: паклілі новую плітку, пасадзілі кветкі і маладыя саджанцы туі абалпалі. І адразу помнік стаў выразным, прыцягальным месцам ва ўсім абліччы плошчы. Вядома, і раней мы прыходзілі сюды на святы, ускладлі кветкі, шанавалі памяць загінулых землякоў і герояў-вызваліцеляў. Але ж цяпер любое, нават самае маленькае, мерапрыемства каля помніка выглядае больш відовішчым і ўрачыстым, яго ўдзельнікі не губляюцца ў ціні дрэў».

Тады ж з'явіліся новыя лаўкі, ліхтары, дарожкі. А пасля гэтага сталі з'яўляцца адна за другой ініцыятывы накіраваныя на далейшае развіццё плошчы. У гаспадарку — ААТ «Шлях новы» — прыйшоў якраз новы кіраўнік Андрэй Коктыш, чалавек нераўнадушны ў тым ліку да сацыяльных пытанняў, да знешняга аблічча населенага пункта. Калі патрабавалася тэхніка, фінансы, вядома, найперш звярталіся ў сельгаспрадпрыемства. «Шлях новы» таксама не раз становіцца ініцыятарам добрых спраў на шляху эстэтычнай прывабнасці плошчы.

Аляксандр Мацюшэнка загадаў, як супрацоўніцы канторы кожны раз па ўласнай ініцыятыве выходзілі на суботнікі, сваімі рукамі паляпшалі канкрэтныя лапкі зямлі на плошчы, садзілі кветкі, кусты, уладкоўвалі тэрыторыю вакол дэкаратыўнага драўлянага мастка, які зрабіў мясцовы ўмелец Андрэй Кендыш.

У першых шэрагах энтузіястаў добраўпарадкавання была і дэпутат сельскага Савета, загадчыца дзіцячага садка Таццяна Арлоўская. Разам з калегамі, аднадумцамі Таццяна Аляксееўна разбівала клумбы, садзіла кветкі, праполвала, фарбавала, прыбірала. Ну і мясцовая школа ніколі не заставалася ўбаку. Педагогі і вучні і раней даглядалі тэрыторыю вакол помніка, а падчас калектыўнага добраўпарадкавання зрабілі свой важкі ўнёсак.

Завадатарам пастаянна выступала староста вёскі, дэпутат раённага Савета Таццяна Пішч. І на першым этапе добраўпарадкавання, і на другім, у пачатку сёлетняй вясны Таццяна Аляксееўна збірала памочнікаў, і разам адпрацоўвалі канкрэтны ўчастак. Таццяна Пішч працуе загадчыцай сельскага Дома культуры і кіруе народным ансамблем гумару і песні «Вечарніца». Яна гаворыць, што ўдзельнікі «Вечарніцы» і тут вызначыліся.

— Самая вялікая наша клумба ўладкавана па прынцыпе саду бесперапыннага цвіцення, кветкі на ёй — з вясны да позняй восені. Упрыгажэннем стаў таксама драўляны арт-аб'ект у выглядзе млына. Потым былі і другія, меншыя клумбы, іншыя арт-аб'екты, наштат жар-птушкі. У творчасці ж няма меж, хацелася зрабіць, каб было прыгожа. Нешта ўдалося, нешта трэба дапрацоўваць. Важна, што ўжо ёсць задумкі на наступны год. Налета плануем рэалізаваць яшчэ некалькі маленькіх ініцыятыў.

А сёлета лагічным завяршэннем добраўпарадкавання і ўпрыгажэння цэнтральнай часткі Навасёлкаў стала адкрыццё ў Доме культуры, які размешчаны побач, гасціннай залы пад назвай «Этнаграфія і побыт». Гэта, па сутнасці, невялікі музей, што адлюстроўвае культурную, побытавую спадчыну Ляхавіцкага краю.

Нездарма ж парламентарыі, удзельнікі адной з секцый выязнога семінара Палаты прадстаўнікоў па пытаннях рэ-

лізацыі грамадзянскіх ініцыятыў, наведалі Навасёлкі. Вось як ацаніў убачанае старшыня Пастаяннай камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце Палаты прадстаўнікоў Валянцін СЕМЯНКА: «У Навасёлках мы убачылі сапраўдных гаспадароў, якія працуюць над паляпшэннем сваёй мясціны, калектыўна вырашаюць тры праблемы, якія ўзнікаюць. Важна, што грамадзяне робяць гэта з падтрымкай сельскага і раённага Саветаў, мясцовага сельгаспрадпрыемства».

Святлана ЯСКЕВІЧ,
фота аўтара.

Ляхавіцкі раён.

«Трэба імкнуцца жыць хораша»

Штогод Віцебскі раённы Савет дэпутатаў арганізоўвае конкурс на найлепшы вясковы падворак сярод працоўных жыхароў і пенсіянераў. І штогод вызначаць пераможцу ў дзвюх катэгорыях — справа нялёгка, бо ў Прыдзвінні жывуць людзі гаспадарлівыя, творчыя. Сёлета першае месца ў раёне за сваё «сямейнае гняздзечка» атрымала шматдзетная сям'я Корсак з пасёлка Ліпаўцы.

Сям'я Рамуальды і Марыны Корсак у Віцебскім раёне ўжо бадай, свае. У пасёлак, дзе размяшчаецца адно з найбуйнейшых сельскагаспадарчых унітарных прадпрыемстваў раёна «Ліпаўцы», сужэнцы пераехалі ў 2008 годзе. Раней жылі на Сенненшчыне, туліліся ў двухпакатковай кватэры без выгод з пачынам ацяпленням. А потым выпадкова, па дарозе ў госці да сваякоў, зазірнулі ў Ліпаўцы, сустрэліся з кіраўніком гаспадаркі, які тут жа і прапанаваў шматдзетным бацькам новыя і добраўпарадкаваны дом і працу. Доўга разважачы не сталі, перабраліся на новае месца, пра што цяпер ніхто не шкадуе.

Галава сямейства Рамуальд ужо больш за 15 гадоў працуе трактарыстам-машыністам у СУП «Ліпаўцы». Быў час, калі мужчына ставіў на хлебнай ніве высокія рэкорды, неаднойчы становіўся перадавіком гаспадаркі і раёна. Гэтаму ў тым ліку паспрыяла сутрэча з тагачасным старшынём Віцебскага аблвыканкама Аляксандрам Косінчам, які пацікавіўся ў механізатара аб цяжкасцях уборачнай. Тады Рамуальд без усякай надзеі паскардзіўся на стары камбайн, вытворчыя маг-

чымасці якога запавольваюць жніво. На дзіва, у хуткім часе 34-гадовы механізатар атрымаў ключы ад новаекама камбайна «Палессе». Неаднойчы па старых савецкіх традыцыях у гонар Корсак у гаспадарцы ўзнімалі сцяг.

Гаспадыня Марына, па прафесіі аграном, доўгі час працавала загадчыкам крамы ў вёсцы Шапечына. Са жніўня гэтага года займае пасаду майстра лесу ў Асінаўскім лясніцтве Віцебскага лясгаса. За 15 гадоў у падворку сям'і Корсак змянілася многае:

Рамуальд сваімі рукамі стварыў унікальную вясковую «інфраструктуру»: выкліў пліткай сцезкі, вырабіў драўляныя лаўкі і альтанку. Не абшылся і без шэрагу сельскагаспадарчых пабудов, бо і гаспадарку трымаюць вялікую: пярэстая карова Мілка, каля 50 трусаў, куры розных парод. Летам сужэнцы дадаткова трымаюць на адкорме маладых бычкоў.

Калісьці ўпраўляцца з такой колькасцю прафесійных і сельскіх абавязкаў было складана: раслі дочкі-пагодкі Ганна і Ксенія, неўзабаве на свет з'явіўся і малодшы Валодзя. Аднак упартасць і азарт маладых бацькоў, якія хацелі, каб сям'я жыла хораша, дапамаглі пераадолець усе складанасці. Сёння старэйшая Аня жыве ў Новавукомлі, ёй 23, і яна, як і маці, працуе майстрам лесу. Сярэдняя 22-гадовая Ксюша працуе медыцынскай сястрой у рэанімацыйным аддзяленні Віцебскай абласной балніцы. Малодшаму Уладзіміру пакуль 16, ён услед за бацькам абраў прафесію механізатара і цяпер яе атрымлівае. Сын — правая рука і незамены памочнік бацькоў у доглядзе вялікай гаспадаркі.

У вольны час сям'я Корсак любіць збіраць грыбы і ягады, добра, што мясцовыя пейзажы ляснымі багаццямі падаваць. А захапленнем Марыны з'яўляюцца кветкі, якія жанчына вырошчвае на сваім участку ў незлічонай колькасці. Летам сямейная сядзіба літаральна патане ў яркіх фарбах і салодкіх пазах, гэта, вядома, і стала адным з фактараў перамогі ў раённым конкурсе.

«Трэба імкнуцца жыць хораша, ствараючы вакол сябе прыгажосць. Працаваць русліва, аддана, каб да цябе адносіліся з павагай і на прадпрыемстве, і суседзі», — дзеліцца сакрэтаў поспеху Марына Корсак.

«На такія сем'і і іх падворкі павінны раўняцца ўсе жыхары раёна. Наводзячы парадак вакол свайго дому, кожны ўносіць уклад у тое, каб жыць у прыгожай і добраўпарадкаванай краіне. Ад адказнасці кожнага з нас залежыць будучыня наступных пакаленняў беларусаў», — адзначае старшыня Віцебскага раённага Савета дэпутатаў Віктар ДАРОЖКІН.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота «Вітьбичи».

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11.717. Нумар падпісаны ў 19.30
22 кастрычніка 2024 года.

Скажыце, доктар

ЧЫМ НЕБЯСПЕЧНАЯ ВОСПА МАЛПАЎ?

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

У Афрыцы хутка распаўсюджваецца воспа малпаў. Сусветная арганізацыя аховы здароўя аб'явіла эпідэмію гэтага захворвання на Чорным кантыненте надзвычайнай сітуацыяй. Паводле звестак Афрыканскага цэнтра па кантролі і прафілактыцы захворванняў, за гэты год у Афрыканскім рэгіёне зарэгістравана больш за 24 тысячы выпадкаў захваральнасці на воспу малпаў, у тым ліку 643 смяротныя. У Беларусі да гэтага часу выпадкаў захворвання на воспу малпаў не зарэгістравана. А вось у Расіі адзінкавыя «завазныя» выпадкі фіксаваліся на гэты год у пачатку 2024 года, калі воспу малпаў знайшлі ў двух турыстаў, якія вярнуліся з Ганконга. Як перадаецца гэта захворванне і якія яго сімптомы? Ці працуе ад яго прышчэпка ад звычайнай воспы? На гэтыя і іншыя пытанні адказала ўрач-інфекцыяніст 22-й гарадской дзіцячай паліклінікі Дар'я ПЕТРАЧУК.

— Дар'я Гарайна, як адбываецца заражэнне воспай малпаў?

— Сам вірус воспы малпаў адносіцца да зооантрапаанозу, гэта значыць, заразіцца можна як ад жывёл, так і ад абывацкага часцей за ўсё, такі ад хворага чалавека. Асноўныя гаспадары віруса — нечалавекападобныя малпы і грызуны: вавёркі, драўняныя вавёркі, соні і гамбійскія пацукі. Інфіцыраванне адбываецца ў выніку прамога кантакту з крывёй, біялагічнымі вадкасцямі, а таксама пашкоджанай скурай ці слізістай інфіцыраваных жывёл.

Асноўны шлях перадачы ад чалавека да чалавека — кантакта-побытавы. Заражэнне адбываецца ў выніку цеснага кантакту з выдзяленнямі з дыхальных шляхоў, пашкоджанымі скурай інфіцыраванага чалавека ці з прадметамі, інфіцыраванымі біялагічнымі вадкасцямі. Гэта так жа вылучаюць палывы і вертыкальны (ад маці да дзіцяці) шляхі.

— Чым працягвае сябе інфекцыя?

— Клінічна для воспы малпаў характэрны сьпі і павелічэнне лімфатычных вузлоў. Гэта так жа можа прысутнічаць ліхаманка, боль у суставах, у мышцах, галаўны боль, пярэньне ў горле, кашаль, кан'юк-

тывіт. Сімптомы звычайна ўзнікаюць на працягу тыдня ад кантакту з хворым чалавекам ці жывёлай. Магчымы і больш працяжы бессімптомны перыяд — да 21 дня.

Першыя прыкметы захворвання — павелічэнне лімфатычных вузлоў, а праз пару дзён з'яўленне сыпу. Сып візуальна падобны на высыпанні пры вятранцы. Асноўнае месца, дзе ён з'яўляецца, — твар і тулава. Таксама пашкоджваюцца слізістыя абалонкі поласці рота, геніталій, кан'юнктывы і рагавіцы. Элемент адразу працягваецца ў выглядзе плямы (1-2 дні), затым ператвараецца ў папулу (бяспаласцевы вузельчык, які ўзвышаецца над скурай), потым праз пару дзён напуляецца змесцівам і выглядае ў выглядзе везікулы, праз 5—7 дзён ператвараецца ў пустулу (прыпаднаты гнайнічок, чэрдзі навомацак). Па меры гаення сыпу пашкоджанні высыхаюць, пакрываюцца скурачкай, якая пасля адпадае. Колькасць элементаў вар'іруецца ад некалькіх штук да некалькіх тысяч.

— Ці доўга застаецца заразным такі чалавек?

— Хворы застаюцца заразнымі датуль, пакуль усе языкі не за-

жывуць і не ўтвораюцца новы пласты скуры.

— Чым гэта інфекцыя небяспечная і для каго?

— Да ўскладненняў пры воспе малпаў схільныя дзеці, цяжарныя і людзі з аслабленым імунітэтам, з захворваннямі скуры — экзэмай, дэрматытамі і інш.

Увогуле ж, ход захворвання залежыць ад агульнага стану арганізма. Да ліку ўскладненняў можна аднесці кератыт (запаленне рагавіцы вока), страту зроку, бактэрыяльную інфекцыю скуры, запаленне лёгкіх (пнеўманія), запаленне рэчыва галаўнога мозгу (энцэфаліт), а таксама дэфекты скуры, слізстых — воспыні, рубцы або страту пігментацыі. Ускладненні пры цяжарнасці — крывацёк, выкідыш або мёртванароджанае дзіця.

— Як урачы вызначаюць гэта захворванне?

— Для пацвярджэння дыягназу неабходны клінічны матэрыял са змесціва скурных пашкоджанняў, гэтак жа інфарматыўнымі з'яўляюцца мазкі з задняй сценкі глоткі і міндаліні і кроў ад асоб з сімптомамі, якія не выключаюць воспу малпаў. У нас такое даследаванне накіроў-

ваецца ў лабараторыю біятэхналогіі і імунадыягностыкі асабліва небяспечных інфекцый Навукова-даследчага інстытута гігіены, таксікалогіі, эпідэміялогіі, вірусалогіі, мікрабіялогіі дзяржаўнай установы «Рэспубліканскі цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя».

— Чым воспа малпаў адрозніваецца ад звычайнай і ветранай воспы?

— Калі сып параўноўваць з ветранай воспай, то для апошняй характэрны так званы жывы полімарфізм, калі праз пару дзён ад пачатку сыпу элементы знаходзяцца на розных этапах развіцця: дзесяці — папулы, дзесяці — везікулы, а некаторыя ўжо ператвараюцца ў скурачкі. І сып адсутнічае на ступнях і далонях. Пры натуральнай воспе і воспе малпаў усе элементы ў выглядзе плямаў і прычэпкі аднолькава, усё залежыць ад тэрміну пачатку высыпанняў: адразу элементы ў выглядзе плямаў, затым — у выглядзе папул і інш.

Воспа малпаў роднасная з натуральнай воспай, але натуральнае воспа ў дзясяткі разоў больш заразна і небяспечна. Апошняя характарызуецца цяжкім ходам,

высокай смяротнасцю. І толькі дзякуючы вакцынацыі, эпідэмія самай смяротнай хваробы ў гісторыі чалавецтва была спынена. Англіійскі навуковец Эдвард Джэнер стаў заснавальнікам гэтага кірунку, калі прышчэпіў васьмігадовага хлопчыка ад натуральнай воспы. У далейшым вакцынацыя стала масавай, а з 1980 года воспа стала лічыцца ліквідаванай ва ўсім свеце, і прышчэпка адмянілі.

— Ці працуе прышчэпка ад натуральнай воспы супраць воспы малпаў? Увогуле, як лячыць гэта інфекцыю?

— Спецыфічнага лячэння і вакцынаў ад воспы малпаў у цяперашні час не распрацавана. Эфектыўнасць вакцынацыі супраць натуральнай воспы для прафілактыкі воспы малпаў у мінулыя дзесяцігоддзі 85%, аднак пасля поўнай ліквідацыі натуральнай воспы гэта вакцына ў цяперашні час выкарыстоўваецца абмежавана.

Для зніжэння рызыкі перадачы інфекцыі ад чалавека чалавеку неабходна пазбягаць цесных фізічных кантактаў з людзьмі, інфіцыраванымі воспай малпаў або якія маюць падобныя сімптомы, акрамя таго, выконваць правільны агульны гігіены, у тым ліку мыць рукі з мылам, выкарыстоўваць спіртазмяшчальныя антысептыкі. Падарожнікам неабходна загады азнаёміцца з эпідэміялагічнай сітуацыяй у краіне, якую яны збіраюцца наведаць. Пры паездках у краіны, дзе рэгіструецца воспа малпаў, варты пазбягаць кантактаў з жывёламі, якія могуць быць інфіцыраваны ўзбуджальнікам дадзенага захворвання (грызуны, сумчатая), устрымлівацца ад ужывання ў ежу мяса дзікіх жывёл.

Інавацыйная медыцына

БРЭСЦКАЯ АБЛАСНАЯ КЛІНІЧНАЯ БАЛЬНИЦА БУДУЕ ВЫСОКАТЭХНАЛАГІЧНЫ КОРПУС

У Брэсце завяршылася рэспубліканская навукова-практычная канферэнцыя з міжнародным удзелам «Высокатэхналагічная медыцына. Сучасныя магчымасці і перспектывы развіцця». Мерапрыемства прымеркавана да 80-годдзя Брэсцкай абласной клінічнай бальніцы. У ім узялі ўдзел каля 100 спецыялістаў з Беларусі і замежжа, якія абмеркавалі магчымасці і перспектывы высокатэхналагічнай медыцыны.

Як адзначыў начальнік галоўнага ўпраўлення па ахове здароўя Брэсцкага аблвыканкома Віктар МІХАЛОУСКІ, ахова здароўя за апошнія 30 гадоў імкліва развівалася.

— Калі прыйшоў наш Прэзідэнт, вектар быў скіраваны на сачыяльную дзяржаву. На гэта не шкадуецца грошай на рэспубліканскім і мясцовым узроўнях. Раней у нас не было ніводнага камп'ютарнага тамаграфа, магнітна-рэзананснага тамаграфа, ангіаграфа. А на дадзены момант у пайднёва-заходнім рэгіёне працуюць 23 КТ, восем МРТ, пяць ангіаграфаў. Узровень медыцыны з прыходам высокатэхналагічнага абсталявання вырастае ў разы. Першачарговае — на раннім этапе паставіць дыягназ і аказаць дапамогу. Без добрага абсталявання зрабіць гэта ўсё немагчыма. Калі прыйшлі ангіаграфы, мы адразу ўбачылі вынік зніжэння захваральнасці на інфаркт міякарда, смяротнасць ад інфаркту міякарда. Своечасова прыезныя хворы можа пазбегнуць гэтай паталогіі шляхам стэнціравання і аказання дапамогі. Гэта падаўжае жыццё, зніжае ўзровень інвалідызцыі, — адзначыў Віктар МІХАЛОУСКІ.

Галоўны ўрач бальніцы, член Савета Рэспублікі Аляксандр КАРПІЦКІ раскажаў пра будаўніцтва хірургічнага корпуса — адну з галоўных будоўляў

у ахове здароўя на Брэстчыне. Работы на аб'екце пачаліся ў 2023 годзе.

— Корпус складаецца з двух блокаў — у адным размешчана прыёмнае, рэанімацыйнае, аперацыйнае, цэнтралізаванае стэрлізацыйнае аддзяленні і аддзяленне гемадыялізу. У асноўным лячэбным блоку засяроджана кардыялагічная, кардыяхірургічная і сасудзістая дапамога. Дадаткова плануецца адкрыць тры аддзяленні, у тым ліку інфарктнае і парушэнняў рытму. Што да нашай установы, яна будзе высокатэхналагічнай, усё павінна быць у «лічбе», — патлумачыў Аляксандр Карпіцкі.

Яшчэ адзін напрамак, які плануецца развіваць у абласной бальніцы, — навуковае даследаванне, якое будзе аформлена кандыдацкай дысертацыяй па лячэнні пацыентаў з атлусценнем. Гэта датычыцца барыятрычнай хірургіі. Урачы бальніцы вядуць навукова-тэхнічную праграму Брэсцкай вобласці па лячэнні такіх пацыентаў. Сумесна з калегамі з Мінска яны распрацавалі сваю метадыку і прымяняюць яе для лячэння гэтай паталогіі.

Прафарыентацыя

Сталічныя школьнікі прымералі на сябе медыцынскія прафесіі

На базе 25-й гарадской дзіцячай паліклінікі прайшла акцыя па прафарыентацыі школьнікаў па тэме «Кім быць? Як выбраць прафесію?»

Галоўны ўрач паліклінікі Ганна МАЖАКА пазнаёміла вучняў 10 «Б» і 11 «Б» класаў «Гімназіі № 31 г. Мінска імя К. Т. Мазурава» з арганізацыяй работы амбулаторна-паліклінічнай службы, правіламі мэтайвай падрыхтоўкі і магчымымі рабочымі месцамі для маладых спецыялістаў.

Галоўная медыцынская сястра Алена КОТАВА ў сваю чаргу правяла экскурсію па аддзяленнях. Школьнікі пабывалі ў цэнтральным стэрлізацыйным аддзяленні, рэнтгеналагічным кабінете, стаматалагічным, фізіятэрапеўтычным і аддзяленні медыцынскай рэабілітацыі, клінічна-дыягнастычнай лабараторыі. Алена Пятроўна адказала на ўсе пытанні, якія цікавілі вучняў, і расказала пра ўмовы працы медыцынскіх работнікаў.

Урач-педыятр (загадчык) педыятрычнага аддзялення па медыцынскім абслугоўванні дзяцей ва ўстаноўе адукацыі 25-й гарадской дзіцячай паліклінікі Марына ДАНЧАНКА растлумачыла падлеткам правільны атрымання даведкаў аб стане здароўя для абітурыентаў, якія паступаюць у сярэднія спецыяльныя і вышэйшыя навуцальныя ўстановы.

— Сустрэча стала пазнавальнай і цікавай. Адчуваецца, што дзеці атрымалі не толькі веды, але і станоўчыя эмоцыі ад іх вядвання паліклінікі. Спадзяёмся, што праз некалькі гадоў некаторыя з іх прыйдуць да нас у новай якасці — як маладыя спецыялісты, — падзялілася ўрач-педыятр.

Акрамя таго, Марына Данчанка правяла лекцыю для бацькоў і законных прадстаўнікоў вучняў гімназіі № 31 па прафарыентацыі падлеткаў.

Организатор аукциона/ Оператор ЭТП		Продавец	
ООО «ИПМ-Консалт оценка», 220004, г. Минск, ул. Негига, д. 40, пом. 46, оф. 1. www.ipmtorgi.by		ООО «БЕЛИНВЕСТ-инжиниринг», 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 10	
Предмет электронного аукциона		Начальная цена с НДС 20 %	
<p>Лот № 1: Здание банка (здание специализированное финансового назначения), инв. номер 630/С-48523, общей площадью 1100,0 кв. м, по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, пер. Партизанский, д. 1</p> <p>Здание гаража (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. номер 630/С-48531, общей площадью 204,3 кв. м, по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, пер. Партизанский, д. 1</p> <p>Сведения о земельном участке с кадастровым номером 642000000003000069: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,3844 для размещения объектов финансового назначения</p> <p>Лот № 2: Помещение отделения ОАО «Белинвест-банка» (помещение неустановленного назначения), инв. номер 350/Д-133960, общей площадью 697,7 кв. м, по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Советская, 126-11</p> <p>Склад на цокольном этаже (складское помещение), инв. номер 350/Д-133975, общей площадью 25,4 кв. м, по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Советская, 126-12</p> <p>Лот № 3: Административное здание (здание административно-хозяйственного), инв. номер 700/С-48341, общей площадью 584,8 кв. м, по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, 6-р Непокоренных, 43Б</p> <p>Сведения о земельном участке с кадастровым номером 740100000005002238: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,0515 для строительства и обслуживания административного здания</p> <p>Лот № 4: Административное помещение № 1 (административное помещение), инв. номер 500/Д-687422, общей площадью 980,0 кв. м, по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, 6А-1</p> <p>Лот № 5: Магазины (здание специализированное розничной торговли), инв. номер 500/С-25388, общей площадью 696,6 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Петра Глебы, 64А</p> <p>Сведения о земельном участке с кадастровым номером 500000000006000203: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,0975 для эксплуатации и обслуживания здания магазина</p> <p>Лот № 6: Здание банка (здание специализированное финансового назначения), инв. № 710/С-3593, общ. пл. 2496 кв. м, по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Пушкина, 198</p> <p>Гаражи (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. № 710/С-68637, общ. пл. 99 кв. м, по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Пушкина, 198</p> <p>Сведения о земельном участке с кадастровым номером 741000000006001028: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,2458 га для строительства и обслуживания здания специализированного финансового назначения и здания специализированного автомобильного транспорта</p> <p>Лот № 7: Двухэтажное кирпичное административное здание банка (здание административно-хозяйственного), инв. № 100/С-45868, общ. пл. 373,4 кв. м, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Веры Хоруужей, 8А</p> <p>Гараж (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. № 100/С-45856, общ. пл. 79,8 кв. м, по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Веры Хоруужей, 8А/1</p> <p>Сведения о земельном участке с кадастровым номером 140100000001005764: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,1203 га для строительства и обслуживания здания банка и гаража</p> <p>Лот № 8: Банк (административное помещение), инв. № 500/Д-708033716, общ. пл. 563 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Могилевская, 5-15</p> <p>Лот № 9: Административное помещение (административное помещение), инв. № 500/Д-708033717, общ. пл. 524,1 кв. м, по адресу: г. Минск, ул. Могилевская, 5-16</p>		<p>2 820 747,84</p> <p>911 629,45</p> <p>572 932,78</p> <p>2 880 720,00</p> <p>1 478 149,51</p> <p>1 376 002,82</p>	

Лот № 10: Здание банка (здание специализированное финансового назначения), инв. № 240/С-40793, общ. пл. 1898,6 кв. м, по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Владимира Ленина, 26А

Гараж (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. № 240/С-40794, общ. пл. 65,4 кв. м, по адресу: Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Владимира Ленина, 26А/1

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 242400000001000654: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,2575 га для обслуживания здания банка

Лот № 11: Здание банка (здание административно-хозяйственного), инв. № 250/С-31612, общ. пл. 711,3 кв. м, по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Нижне-Покровская, 37А

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 243500000004000191: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,1028 га для содержания и обслуживания административного здания

Лот № 12: Административное здание банка (здание административно-хозяйственного), инв. № 640/С-27649, общ. пл. 944,4 кв. м, по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Строителей, д. 5А

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 624650100001002234: предоставлен на праве постоянного пользования общей площадью 0,1632 га для обслуживания зданий и сооружений

Обременения: 1. По лотам №№ 1-4, 6-10, 12 залог в ОАО «Белинвест-банк»; 2. Арендаторы по лотам №№ 1-10. Подробная информация на сайте организатора аукциона и у Продавца. 3. Покупатель обязан заключить с Продавцом договор купли-продажи и приобрести неотъемлемого имущества предмета электронных торгов. Стоимость имущества размещена на сайте организатора аукциона www.ipmtorgi.by в карточке лота

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется в белорусских рублях на счет BY92BELB3012004835008026000 в ОАО «Банк БельБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638

Срок заключения договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Оплата 30% стоимости объекта осуществляется не позднее 3 (трех) рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи, оставшиеся 70% стоимости объекта оплачиваются ежемесячно равными долями в течение 12 месяцев с момента передачи объекта (по лотам №№ 1-6, 8-10), в течение 24 месяцев с момента передачи объекта (по лоту № 7), в течение 60 месяцев с момента передачи объекта (по лоту № 12). Передача предмета электронных торгов осуществляется не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней после оплаты 30% стоимости предмета электронных торгов. Объекты будут находиться в залоге у Продавца до полной оплаты его стоимости покупателем

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 2% от цены продажи (по лотам №№ 1-2, 4-6, 8-10), 3% от цены продажи (по лотам №№ 3, 7, 11-12) в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 13.08.2024 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 25.11.2024 г.

Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 22.11.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: тел.: +375 (17) 373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор электронных торгов, Оператор электронной торговой площадки) информирует о проведении электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего **РУП «БЕЛСОЮЗПЕЧАТЬ»** (Продавец) на праве хозяйственного ведения.

Электронные торги состоятся 25.11.2024.

Лот № 1: грузовой фургон FORD TRANSIT, кузов (рама) № WFOXXHTFX8Y28867. Начальная цена с НДС 20% – 4 156,49 руб.

Лот № 2: грузовой фургон CITROEN JUMPER, кузов (рама) № VF7XCBMFC11288492. Начальная цена с НДС 20% – 1 364,62 руб.

Лот № 3: грузовой вагон CITROEN JUMPY, кузов (рама) № VF7XS9HUC64193872. Начальная цена с НДС 20% – 5 810,26 руб.

Лот № 4: грузовой вагон FORD TRANSIT VAN, кузов (рама) № WFOXXHTFXDP 44042. Начальная цена с НДС 20% – 29 626,86 руб.

Лот № 5: грузовой вагон FORD TRANSIT, кузов (рама) № WFOXXHTFXAG08571. Начальная цена с НДС 20% – 15 003,73 руб.

Лот № 6: грузовой вагон FORD TRANSIT, кузов (рама) № WFOXXHTFXAT27818. Начальная цена с НДС 20% – 11 886,13 руб.

Лот № 7: грузовой вагон FORD TRANSIT VAN, кузов (рама) № WFOXXHTFXCS79828. Начальная цена с НДС 20% – 26 069,76 руб.

Лот № 8: грузовой вагон FORD TRANSIT, кузов (рама) № WFOXXHTFXAG08594. Начальная цена с НДС 20% – 15 005,17 руб.

Лот № 9: грузовой фургон RENAULT KANGOO, кузов (рама) № VF1FC0JAF24852367. Начальная цена с НДС 20% – 3 842,33 руб.

Лот № 10: грузовой вагон CITROEN JUMPY, кузов (рама) № VF7XS9HUC64195494. Начальная цена с НДС 20% – 6 151,85 руб.

Лот № 11: грузовой вагон CITROEN JUMPER, кузов (рама) № VF7XCBMFC11296523. Начальная цена с НДС 20% – 6 151,85 руб.

Местонахождение Лотов №№ 1-11: г. Минск, ул. Лукьяновича, 12.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и на электронной торговой площадке «GOSTORG» (gostorg.by).

Организатор электронных торгов: ☎ 8 (017) 324-70-57; 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52, torgi@ino.by. Электронный адрес ЭТП: gostorg.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего **РУП «Белгипроводхоз»** на праве хозяйственного ведения (Продавец).

Аукцион состоится 12.11.2024 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1.

Грузопассажирский вагон UAZ-390995 330, кузов (рама) № ХТТ390995В0438575374100В0459867. Начальная цена с НДС 20% – 4 592,82 руб.

Местонахождение Лота № 1: г. Минск, пр-т. Машерова, д. 25.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и на электронной торговой площадке «GOSTORG» gostorg.by.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9 ☎ 8 (017) 324-70-57; 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • gostorg.by • e-mail: torgi@ino.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Агросервис» (УНП 700010487, г. Могилев, ул. А. Павлова, 7)

Аукцион состоится 15.11.2024 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Организатора аукциона)

Лот № 1: Изолированное помещение с инв. № 700/Д-1599848 – Производственно-бытовой корпус, назначение: помещение специализированного иного назначения, пл. 2598,00 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Славгородское, 44а.

Капитальное строение инв. № 700/С-50209 – Здание холодильной камеры, назначение: здание неустановленного назначения, пл. 35,1 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Славгородское, 44а.

22/100 доли капитального строения с инв. № 700/С-117992 – Промышленная площадка для стоянки автомобилей, назначение: сооружение специализированное автомобильного транспорта, пл. 171,10 кв. м, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/5.

Капитальное строение с инв. № 700/С-118290 – Кирпичное ограждение, назначение: сооружение благоустройства протяженностью 115,7 м. Адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/9.

Ковер напольный, 2,5x2,5 м, инв. № 398. **Набор мебели,** инв. № 399. **Сплит-система TCL,** инв. № 2019. **Шкаф,** инв. № 119. **Котел твердотопливный KC-T-80,** инв. № 656. **Котел твердотопливный KC-T-80,** инв. № 657. **Холодильный шкаф,** инв. № 84. **Холодильный шкаф инв. № 83.** **Гарнитур «Кабинет директора»,** инв. № 965. **Стенка встроенная,** инв. № 336. **Электропривод,** инв. № 2111. **Стул,** инв. № 540. **Стул,** инв. № 541. **Стул,** инв. № 542. **Стул,** инв. № 543. **Стул,** инв. № 544. **Стул,** инв. № 549. **Телефакс Panasonic Kx-F130,** инв. № 477. **Телефакс Panasonic Kx-F131,** инв. № 518. **Телефон Panasonic Kx-9PFS,** инв. № 519. **Телефон LX-F130,** инв. № 986. **Вещи**

МК-15.3 – А21, инв. № 953. **Витрина ВХМ-0,28 ТАИР – 1221 (1,5),** инв. № 644. **Мармит,** инв. № 272. **Телефакс,** инв. № 2600. **Терминал Indenico ICT220 GPRS/Ethernet/ Dial-up с выносной клавиатурой д/ваода тип IPP 220 Contractless,** инв. № 963. **Факс,** инв. № 502. **Электронная планка КЗ-0,5,** инв. № 274. **Электронный котел КПЗ 60,** инв. № 274. **Электронная планка ПЭСМ-2,** инв. № 86. **Кассовый аппарат Миника 1102Мик НТС,** инв. № 954. **Кассовый аппарат Миника НТС 11,** инв. № 500002. **Кресло тканевое – 1 шт.** **Стул кожаный – 1 шт.** **Обогреватель – 1 шт.** **Обогреватель – 3 шт.** **Обогреватель – 1 шт.** **Огнетушитель – 2 шт.** **ОП-4(а) Огнетушитель – 3 шт.** **ОП-8 (э) Огнетушитель – 10 шт.** **Огнетушитель – 1 шт.** **Огнетушитель – 2 шт.** **ОП-5 – 1 шт.** **Радиоприемник 619 – 1 шт.** **Радиоприемник – 1 шт.** **План эвакуации на ПВХ 300мм*400мм – 3 шт.** **Флаг государственственный 0,75*1,5мм – 1 шт.** **Чайник эл. – 1 шт.** **Чайник электрический Aresa K-1801 – 1 шт.** **Электронный Scarlett SC-EC-215S5 Steel – 1 шт.** **Шкаф двухдверчатый – 2 шт.** **Жалюзи вертикальные 10,66 кв. м – 2 шт.** **Часы настенные Scarlett – 1 шт.** **Корзина для мусора – 1 шт.** **Удлинитель – 1 шт.** **Удлинитель с сетевым фильтром 6*5 м с сземлением 10А CSA 310,75 600 SH-SW – 1 шт.** **Сетевой фильтр Gembird SPG 3-B-SPF – 1 шт.** **Удлинитель – 1 шт.** **Удлинитель – 3 шт.** **Сетевой фильтр – 1 шт.** **Телефон – 1 шт.** **Сотовый телефон – 1 шт.** **Телефонный аппарат Люкс 301-3 – 1 шт.** **Телефон ВВ 2831 Step LX 'gray Philips xenium – 1 шт.** **Светильник Дельта – 1 шт.** **Светильник настольный – 1 шт.** **Светильник РВО-2016 бм – 1 шт.** **Сетевой фильтр Gembird SPG 3-B-SPF – 1 шт.** **Вентилятор напольный – 1 шт.** **Полотно пожарное – 1 шт.** **Рубок пожарный, 46 м.** **Багор пожарный – 1 шт.** **Тупок пожарный – 1 шт.** **Лом пожарный – 1 шт.** **Окно ПВХ VEKA-WHS ЭО (Бельный)2180*1250(5;2;725) – 1 шт.** **Радиозуэл 100V-101,** инв. № 215 – 1 шт.

Начальная цена продажи: 657 708,35 бел. руб. с учетом НДС. **Сумма задатка:** 65 770,84 бел. руб.

Р/с для перечисления задатков BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, БИК BARBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код платежа 40901.

Срок подачи документов до 12.00 14.11.2024 г. Срок подписания договора купли-продажи 10 календарных дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится на условиях договора купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона), согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5% возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок и сроки внесения задатков, оформления участия в аукционе, перечень подаваемых документов, порядок проведения аукциона, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на электронной торговой площадке Организатора аукциона GOSTORG.BY.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению ОАО «Слуцкий льнозавод» (Продавец) проводит открытый аукцион по продаже

ПО ПРОДАЖЕ ПОМЕЩЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННОГО ПИТАНИЯ с инв. № 643/Д-6254 общ. пл. 120,6 кв. м, расположенного по адресу: Минская область, Любанский район, г. Любань, ул. Боровика, 1-1.

Сведения о земельном участке: кадастровый номер 623450100001003363, площадь 0,0983 га, адрес земельного участка: Минская область, Любанский район, г. Любань, ул. Боровика, 1.

Начальная цена с НДС 20% – 17 472,00 бел. руб. **Задаток 10%** от начальной цены – 1 747,00 бел. руб. **Стоимость снижена на 30%.**

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301208260016933000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBY2XX, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов: www.it.by

Предыдущее извещение было опубликовано в газете «Звязда» от 03.08.2024 г.

Аукцион состоится 04.11.2024 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 01.11.2024 г. до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: 8 (017) 516-80-65, 516-80-64; 8 (029) 102-21-17. Тел. для осмотра: 8 (029) 333-93-57.

ВОСЕНЬ У ПАДНЯБЕСНАЙ

Адразу пасля «залатога тыдня» — канікулаў з нагоды 75-годдзя ўтварэння КНР — у Паднябеснай настаў сезон «ханлу» («халодныя росы»). У Кітаі гэта час позняй восені, хаця днём па нашых мерках яшчэ даволі камфортна. «Ханлу» — 17-ты з 24-х сезонаў кітайскага сельскагаспадарчага календара. Студзёныя паветраныя масы з поўначы рухаюцца на поўдзень краіны, розніца паміж дзённай і начной тэмпературамі істотна павялічваецца. Жыхары поўдня Паднябеснай любяць сезон «халодных рос»: дажджоў у гэты час амаль не бывае, у паветры вее прахалодай. А гэты на шырокіх тэрыторыях паўночнага Кітая ўжо адчуваецца набліжэнне зімы.

У Пекіне кастрычнік сустрэў сонцам і 20-градуснай пяшчотнай целынёй. У Забаронным горадзе, які можна ўявіць па фільме Бернарда Берталучы «Апошні імператар» (карціна здымалася тут жа), натоупы турыстаў у параўнанні з «залатым тыднем» значна паменшалі. Гэты гістарычны комплекс па праве лічыцца адным з пяці найбуйнейшых палацаў у свеце. Антураж захоўваецца — нярэдка тут сустражне людзей у нацыянальных строях. Пакуль цёпла, можна з задавальненнем прайсціся па старажытных лакацыях. А пасля завітаць у парк Шычахай. Ды і ў цэнтры кітайскай сталіцы ёсць пешаходныя вуліцы, на якіх увечары шмат народу.

У Ханьчжоў, што больш чым на тысячу кіламетраў на поўдзень ад Пекіна, восень, вядома, ужо зусім іншая. У сталіцы правінцыі Чжэцзян шалёны трафік, шмат шкла і бе-

тону, аднак і прыродных дзівосаў хапае. Чаго вартае возера Сіху — адна з «фішак» не толькі Паднябеснай, але і далёка за яе межамі. Тутэйшыя краявіды, дарэчы, адлюстраваны на банкнотце вартасцю 1 юань. Гэта горы, пагады, воднае люстэрка, лотасавыя сажалкі і шмат чаго яшчэ — кожны ўбачыць тут восень па-свойму. Зусім побач сусветна вядомы «калодзеж дракона» — «лунцзын», адзін з легендарных сартоў кітайскага зялёнага чаю, які тут вырошчваюць.

Непадалёк ад Ханьчжоў — усяго толькі каля 200 кіламетраў — велічны і шматаблічны Шанхай. Гэта ўжо практычна марское ўзбярэжжа, таму тут цэпльня і вільготнасць. Увосень месцічы адпачываюць ад летняй спякоты, калі прыпаяе да 40 градусаў і вышэй. Адна з галоўных славуцасяў Шанхая — сад Юй Юань (сад Радасці) быў пабудаваны больш за 400 гадоў таму ў эпоху праўлення дынастыі Мін. Тут восень у атакэнні маляўнічых пейзажаў і вытанчанага мастацкага стылю ўнікальнай архітэктуры. А яшчэ непаўторнай атмасферы і паху смажаных каштанаў. Уначы мегаліс уражвае алюмінацыяй, калі рознымі колерамі зіхацяць небаскробы (найвышэйшы — Шанхайская вежа — 632 метры).

Восень няспешна крочыць па Паднябеснай і абуджае непаўторныя адчуванні, якія надоўга застаюцца ў памяці.

Мікалай ЛІТВІНАЎ,
фота аўтара.

Пекін — Ханьчжоў — Шанхай.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов	ЗАО «Центр промышленной оценки», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 2		
Продавец	ПКУП «Жилкомплект», г. Минск, ул. Аннаева, 67		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт Оценка», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 1. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by		
Предмет электронных торгов: оборудование			
Местоположение: г. Минск, ул. Аннаева, 67			
Лот №	Наименование	Инв. №	Начальная цена, с НДС, бел. руб.
1	Комплекс плазменной резки КРР-02, инв. 90080037, Установка плазменной резки HIFcosys 130	90080037	52 920,00
2	Баллоны для азота высокой чистоты (4 шт.)	-	1 296,00
3	Пресс для срачивания МН1531	440090060	3720,00
4	Многоопильный станок ЦДК 5-3	40010046	3600,00
5	Стружкоотсос УВП-7000	40010082	1440,00
6	Зачотное устройство для ленточных пил	40010039	504,00
7	Поддоющий механизм ПДГ-312-5 УЗ.1	40020040	384,00
8	Сварочный аппарат ВДГ-303 УЗ	40020041	264,00
9	Выпрямитель для дуговой сварки ВДГ-303-3 УЗ	40020042	528,00
10	Поддоющий механизм ПДГ-312-5 УЗ.1	40020045	384,00
11	Поддоющий механизм для ручной сварки ПДГ-312-5 УЗ.1	40020038	384,00
12	Вытяжной механизм ФШУ-1А Станок фрезерный	40020065	8160,00
13	Стружкоотсос УВП-3000С	40010070	1200,00
14	Стружкоотсос УВП-3000С	40010079	816,00
15	Гильотины std-9 2500мм	40020001	6720,00
16	Выпрямитель сварочный ВС-300 В	-	312,00
17	Шлифовальный станок ШО 16-4	-	1320,00
18	Станок вертикальный сверлильно-пазовальный, мод. «СВА-3»	-	2280,00
19	Кромкооблицовочный станок jagoma	40010010	6360,00
20	Шлопоз МХ3516	40010058	6240,00
21	8-тонный чиллер с водяным охлаждением	40020075	4080,00
22	Стружкоотсос УВП-3000С	40010078	804,00
23	Универсально-зачотный станок Зв 642	40020260	1680,00
24	Пресс для крепления деревянных конструкций	40010050	3960,00
25	Стружкоотсос УВП-2000С	40010080	396,00
26	Стружкоотсос УВП-2000С	40010031	396,00
27	Грузовая тележка	60010002	3240,00
28	Фильтр рукавный фрдм-4-3.15	40010075	348,00
29	Станок вертикально сверлильный	40010013	756,00
30	Выпрямитель для дуговой сварки ВДГ-303-3 УЗ	40020043	528,00
31	Поддоющий механизм для дуговой сварки ПДГ-312-5 УЗ.1	40020046	384,00
32	Станок верт. свер. 2М135	40020009	2160,00
33	Стол	40010038	44,40
34	Точильно шлифовальный станок ЗМ633	40030051	396,00
35	Пресс кромкообрубной	40020030	2880,00
36	Станок точильно-шлифовальный 36632	-	816,00
37	Стенд для расточки тормозных барабанов Р-185	40030049	7440,00
38	Трубогибочный станок	-	5640,00
39	Станок ФФ-57 фрезерный вертикальный консольный	40020059	6720,00
40	Молот ковочный	-	1680,00
41	Гильотины ножницы Н3121	40020053	5400,00
42	Гильотины ножницы Н3121	-	5400,00
43	Станок верт. свер. 2Н135	40020049	2280,00
44	Пресс листогибочный NP	40020031	5880,00
45	Станок верт. свер. 2Н135	-	2280,00
46	Станок токарно-винторезный модели МК6056	40020017	13320,00
47	Токарный станок Куонс-3	40020016	4440,00
48	Сварочный полуавтомат А10МТВ-44	-	240,00
49	Сварочный аппарат ВА-350.1	40020032	996,00
50	Аппарат плазменной резки PC 105	40020047	1920,00
51	Установка точечной и контактной сварки	40020056	2640,00
52	Установка компрессорная Remeza	-	11040,00
53	Аппарат плазменной резки PC 65	40020037	804,00
54	Полуавтомат сварочный Magster-351 W с механизмом подачи сварочной проволоки PDE 41 W	-	2760,00
55	Токарный станок тв 320	40020057	2160,00
56	Поддоющий механизм для дуговой сварки ПДГ-312-5 УЗ.1	-	420,00
57	Кран-балка	40010024 (склад)	16920,00
58	Кран-балка 2т	-	10800,00
59	Зачотный ТЧПА-7	40010011	1800,00
60	Пилорама Р63-4Б	40010006	5760,00
61	Кран-балка	40010024 (пилорама)	7800,00
62	Пилорама Р63-4Б	40010007	5760,00
63	Кран-балка	-	2520,00
64	Оконный центр COLOMBO AM-33	40010057	7800,00

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (BYN), БИК BELBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191 021 390

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 06.11.2024 г. с 11.00 до 11.10

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 05.11.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на сайтах Государственного комитета по имуществу (http://gki.gov.by) и Минского городского исполнительного комитета (https://minsk.gov.by/) 22.10.2024 г.

Контактные телефоны: +375 (17) 310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении 14 ноября 2024 г. в 10.00 повторного открытого аукциона с понижением начальной цены на 50% после шести несостоявшихся торгов по продаже объектов недвижимости – зданий и сооружений производственной базы, расположенных по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Обьездная, 22, принадлежащих Открытому акционерному обществу «Дорожно-строительный трест № 2, г. Гомель» на праве собственности

Лот № 1

Гараж, инв. № 350/С-106046 (г. Гомель, ул. Обьездная, 22/3). Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта. Одноэтажное здание из железобетонных изделий, 1988 года постройки. Общая площадь 1393,4 кв. м. Здание сдано в аренду сроком до 31.12.2024 г. Мастерская, инв. № 350/С-106044 (г. Гомель, ул. Обьездная, 22/2). Назначение: здание специализированное для ремонта и (или) технического обслуживания автомобилей (в том числе автомобилей заправочные, зарядные и газонаполнительные станции). Одно-трехэтажное здание из железобетонных изделий, 1991 года постройки. Общая площадь 3121,6 кв. м. Составные части и принадлежности: две пристройки. Часть здания площадью 1518,0 кв. м сдана в аренду сроком до 31.12.2024 г.

Прокладная и диспетчерской и хозяйственно-бытовом помещении, инв. № 350/С-226150 (г. Гомель, ул. Обьездная, 22). Назначение: здание специализированное иного назначения. Одноэтажное здание из стеновых блоков, 2013 года постройки. Общая площадь 73,4 кв. м. Здание сдано в аренду сроком до 31.12.2024 г.

Общее благоустройство территории, относящегося к капитальным строениям – инв. № 350/С-106046, инв. № 350/С-106044, инв. № 350/С-226150: ограждение (лит.а), забор (лит.б), ворота (лит.в), ворота (лит.д), ворота (лит.е), ворота (лит.ж), асфальтобетонная площадка 4673,0 кв. м сдана в аренду сроком до 31.12.2024 г.

Начальная цена лота: 1 810 419,50 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%). Задаток: 18 000,00 рублей (в т. ч. НДС по ставке 20%).

Земельный участок для эксплуатации производственной базы дорожно-строительного управления № 44 на праве постоянного пользования площадью 2,5350 га с кадастровым номером 34010000005004532. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Шаг аукциона – 5%. Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артёма, 23, каб. 2-7. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артёма, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 13.11.2024 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать юридические и физические лица, а также индивидуальные предприниматели, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявленному лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 14.11.2024 г. Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить Объекты по начальной цене, увеличенной на 5%.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию лотающего документа с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; представитель юридического лица (представитель РЕ) – паспорт (или доверенность) с указанием назначения на должность, доверенность на участие в аукционе и подписанные документы, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица и их подлинники для заверения их копии организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидента РЕ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подлинники документов (реквизиты) – копии документов, подтверждающего назначение на должность, копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового) реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство происхождения страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть и при себе иметь все данные по счету.

Задаток для участия в аукционе перечисляется по поданному заявлению на р/с BY49AKBB3012000010135000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, БИК АКBBVY2X. Получатель платежа – Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 401166490. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по лоту № 1 согласно извещению в газете «Звязда» от 23.10.2024 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (лицом, приравненным к победителю), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителями аукциона (лицами, приравненными к победителям), Организатор торгов возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (лицо, приравненное к победителю) обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере 0,5% от окончательной цены продажи Объектов; в течение 20 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объектов; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объектов, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объектов, не будет достигнуто соглашение по срокам и порядку оплаты за Объект, такая оплата должна быть произведена в течение 60 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи Объектов.

Извещения о предыдущих несостоявшихся торгах по данному лоту были опубликованы в газете «Звязда» 18.10.2023 г. № 202, 07.12.2023 г. № 237, 25.01.2024 г. № 18, 23.03.2024 г. № 59, 01.06.2024 г. № 106, 27.08.2024 г. № 166 и на официальных сайтах Госкомимущества РБ и Гомельского облисполкома в те же даты

Организатор: Гомельский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гомель, ул. Артёма, 23, тел.: +375 232 32 46 47; 32-18-95; +375 29 170-46-47; сайт: ino.by • e-mail: auction-gino@gino.by.

Продавец: ОАО «ДТ № 2, г. Гомель», г. Гомель, ул. Красноармейская, 28, тел.: +375 232 33-84-69; +375 44 502-24-02; 44 755-50-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки» (www.cpo.by), г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 2. УНП 191021390.

Продавец: ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты», г. Борисов, ул. Даумана, 95, (+375 177-78-83-92). УНП 600017855

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт Оценка», г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 1 (ipmtorgi.by)

Предмет электронных торгов: ДВУХКОМнатная КВАРТИРА (47 кв. м, инв. № 610/D-5294). Адрес: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Даумана, 53-71

Начальная цена (без НДС) – 129 224,12 бел. руб. Шаг аукциона – 4 661,21 бел. руб.

Обременения по лоту: зарегистрированы 3 человека на основании договора безвозмездного пользования

Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (BYN), БИК BELBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191 021 390

Срок подписания договора купли-продажи: 3 (три) рабочих дня после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона не позднее 7 (семи) календарных дней после заключения договора купли-продажи, если иное не согласовано сторонами письменно

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах: Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийсь повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить продавцу затраты на оценку предмета аукциона и затраты за публикацию извещения в газете, организатору торгов – затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 0,5% от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента предложения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 25.11.2024 с 11.00 по 12.00

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок принимаются по 22.11.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные: Тел.: +375 17-310-36-37; +375 29154-34-35. E-mail: auction@cpo.by;

ЗАО «Управление специальных строительных работ Стройтрест № 7», (местонахождение: г. Минск, ул. Аранская, 13, каб. 15)

извещает своих акционеров (их представителей) о проведении 12 ноября 2024 г. внеочередного общего собрания.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- О внесении изменений в устав Общества.
- О доизбрании членов в совет директоров.
- О внесении изменений в положение о совете директоров.

Место проведения собрания: г. Минск, пр-т Машерова, д. 16, каб. 316.

Начало работы собрания в 11.00.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 10.50 в день проведения собрания по месту его проведения. Акционеры при себе имеют документ, удостоверяющий личность, представителю акционера – документ, удостоверяющий личность, доверенность или договор.

Список акционеров для регистрации участников собрания будет составлен по данным реестра акционеров на 21 октября 2024 г.

Орган, созывающий собрание: совет директоров Общества, основные созыбы: от 16.10.2024 г. и 16.10.2024 г.

С материалами по вопросам повестки дня собрания можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник-пятница) с 14.00 до 17.00, начиная с 23.10.2024 г., по адресу: г. Минск, пр-т Машерова, д. 16, каб. 316.

Совет директоров ЗАО «Управление специальных строительных работ Стройтрест № 7»,

ЗАДОРЬЕВСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

сообщает о проведении 27 ноября 2024 года открытого аукциона по продаже земельного участка в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома

Номер лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь, га	Инженерная и транспортная инфраструктура	Начальная цена, бел. руб.	Расходы по подготовке зем. документации	Сумма задатка, бел. руб.
1	Минская область, Логойский район, д. Горно, У-29А, земельный участок с кадастровым номером 623281304101000072, целевое назначение земельного участка – для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	0,1494	Возможность подключения к электроснабжению, водоснабжению, имеется подъездная асфальтовая дорога	1100,00	Публикация в газете + 1447,42 руб.	220,00

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам, подлежат возмещению в порядке и случаях, предусмотренных в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 7 февраля 2006 г. № 72 «О мерах по государственному регулированию отношений при размещении и организации строительства жилых домов, объектов инженерной, транспортной и социальной инфраструктуры».

Задаток (20% от начальной цены) перечисляется на расчетный счет № BY30AKBB3600619031101000000 в ОАО АСБ «Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, УНП 600537220, код платка 04901, получатель – Задорьевский сельский исполнительный комитет, УНП 600181628

Для участия в аукционе необходимо:

- Подать заявление об участии в аукционе в комиссию по организации и проведению аукционов;
- Предоставить квитанцию об оплате суммы задатка;
- Предъявить документ, удостоверяющий личность, либо доверенность, выданную в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица;
- Заключить соглашение с местным исполнительным комитетом или по его поручению с государственной организацией по проведению аукционов.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и с земельными участками, выставляемыми на аукцион. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 27 ноября 2024 года в 11.00 по адресу: г. Задорье, ул. Центральная, д. 5.

Заявления на участие принимаются по рабочим дням с 8.00–13.00 с 14.00–17.00 по адресу: г. Задорье, ул. Центральная, д. 5.

Последний день приема заявлений – 21 ноября 2024 года до 17.00. Контактные телефоны: (801774) 75 83, 75 35. Наш сайт в интернете: logoysk.gov.by.

Кніжны гасцінец

МУДРЫ ЧАЛАВЕК СПАКОЙНЫ, ЯК САМОТНЫ КІФАРЭД

«Іван Шамякін. Жыццё знакамітых людзей Беларусі»

«Мы паставілі сабе за мэту па магчымасці поўна паказаць у гэтай кнізе ўнутраны і знешні бакі жыцця Чалавека, Мужа, Бацькі, Письменніка, Грамадскага Дзеяча» — гаворыць у прадмове да гэтай кнігі ўкладальніца, дачка Івана Шамякіна Алёса Шамякіна.

Новая кніга серыі «Жыццё знакамітых людзей Беларусі» выдавецтва «Мастацкая літаратура» прысвечана «леталіцу эпохі», як называлі Івана Шамякіна крытыкі. Сапраўды, тое, што ён напісаў, аднаўляе жыццё беларусаў ва ўсёй паўнаце, праз неабякавы, эмацыянальны погляд аўтара — вайна на фронце і ў акупаванай Беларусі, «вытворчы раман» — мы зазіраем у закулісе працы дактароў, архітэктараў, журналістаў... Чарнобыль, эпоха «дзікага капіталізму» ў 1990-я... Нарэшце, паглыбленне ў гісторыю, аднойчы ажно на пяцьсот гадоў. На кожны год жыцця народнага пісьменніка прыводзяцца ўнікальныя звесткі — урыўкі з успамінаў самога Шамякіна, яго родных, сяброў, знаёмых, фрагменты артыкулаў і мастацкіх твораў, ліставанне і афіцыйныя дакументы. Чытачоў чакае шмат адкрыццяў. Ужо з першай жа старонкі, прысвечанай году нараджэння — 1921-му, мы даведваемся, што ў дзеда пісьменніка была мянушка Кацель, то-бок ледзяны кругляк, які высякалі з тоўстага пласта лёду, і на ім малыя і дзюўчаты каталіся з горкі... А яшчэ ў Шамякіных у вёсцы была мянушка Чарназёмавы — і, магчыма, гэта сапраўднае прозвішча роду. У 1927-м бацьку Івана Шамякіна, лесніка, паранілі парубочныкі, ён доўга ляжаў у бальніцы. А маці, якая адна засталася з малымі дзецьмі ў леснічоўцы пасярод лесу, час ад часу выходзіла на ганак і страляла са стрэльбы ў паветра. Хлопчык сам навучыўся чытаць... У пятым класе сустрэў сваё каханне на ўсё жыццё, будучую жонку Машу. У сёмым класе хадзіў за сем кіламетраў, але — «як на свята».

Потым — Гомельскі тэхнікум будаўнічых матэрыялаў, як тлумачыць сам Шамякін у дзённіку: «Чаму я пайшоў у тэхнікум будаўнічых матэрыялаў? Што мы, вясковыя дзеці, пасля сямі класаў ведалі? Прачыталі аб'явы ў газеце — і падаліся». Першыя літаратурныя спробы... Першы твор, які Шамякін вынес на абмеркаванне літаб'яднання, — «не верш, не паэма (іх у мяне да таго часу набралася некалькі шматку), а апавяданне аб маладым фельчару-дзюўчыне, аб тым, як у першы ж дзень сваёй работы яна прымала ў нейкай ляснічцы роды». Аповяданне напісалася, бо на той час Шамякін «па-сапраўдому і вельмі палымна захакаўся ў студэнтку-медычку Машу Кротаваў», тую самую сваю аднакласніцу. Ажаніліся ў 1940-м... Потым — служба ў арміі, вайна, якую Шамякін сустрэў салдатам зенітна-артылерыйскай часці ў Мурманску. Урыўкі з дзённіка пісьменніка ілюструюць тыя страшныя гады, успаміны пра якія народзяць шмат мастацкіх твораў. Увогуле, кніга дапаможа зразумець паходжанне многіх сюжэтаў, уявіць дакументальны фон твораў Шамякіна. І, безумоўна, многія з іх захопацца пасля перачытання.

«Эпікет. Беседы»

Лямпа, лаўка і посылка. Усё, што пакінуў пасля сябе знакаміты старажытнагрэчаскі філосаф Эпікет.

Да багацця так і не ўзнікла ў яго звычкі. Сын рабыні, раб, якога жорстка збівае гаспадар, — сакратар Нерона... Збівае аж да таго, што зламаў рабу нагу. Эпікет на ўсё жыццё застаўся кульгавым. Але не застаўся рабом, бо гаспадара пакаралі смерцю. Не за жорсткае абыходжанне са слугамі, зразумела, а за няўдалы гешэфты з імператарскай уладай.

І колькі б потым ні давалі Эпікету багатых дарункаў ахвочыя да ягонай аскетичнай, суровай і чалавекалюбнай мудрасці багацеі — да пальцаў нічога не прыліпала. Стоікі — так называліся падобныя філосафы... А Эпікет

яшчэ і намагаўся вярнуць стаіцызм да ягоных чыстых вытокаў, нескаламучаных павярхоўнымі паслядоўнікамі, хто «уцёрб іцет в презрэнной монетке». Для Эпікетэ каштоўнымі былі зусім іншыя рэчы. Ён пятаўся, чаму мы лічым, што там, «дзе уцёрб касаецца тела или имущества — там вред, где касаецца свободы воли — то никакого вреда? Потому что у впавшего в заблуждение или совершившего несправедливость ни голова не болит, ни глаз, ни сиденье, ни своей земли он не теряет. А нам больше ничего, кроме этого, и не надо. А будет ли у нас свобода воли совестливой и честной или бесстыдной и бесчестной, этому мы значения не придаем ничуть, кроме как в школе лишь в рассуждениях. Вот потому-то мы совершаем лишь в рассуждениях, а вне их ни в малейшей мере».

Ён нават нічога не запісаў. Ягоныя разважанні занатаваў адзін з багатых вучняў — чым і застаўся ў гісторыі. Уласнае месца ў гісторыі Эпікетэ таксама не турбавала. Ён увогуле лічыў, што турбавацца чалавеку належыць толькі пра тое, што залежыць ад ягонай свабоды волі. А ні багацце, ні здароўе, ні тым больш меркаванне іншых людзей ад яе не залежаць. Дык чаго пра іх перажываць? Мудры чалавек заўсёды спакойны, як кіфарэд, які іграе у аддаленні, сам для сябе, і не варта прыпадобняцца таму ж кіфарэду, які страшэнна хвалюецца, выходзячы да капрызлівай публікі.

Падобна Сакрату, які таксама не запісаў сам сваіх гутарак, думкі Эпікетэ гучаць гранічна проста, лаканічна, даходліва — суправаджаюцца шматлікімі прыкладамі з гісторыі, міфалогіі, з тагачаснага жыцця... Ісціны простья і вечныя, для сучаснага чытача — падстава адсыцы ад мітусні і перастаць гнацца за тым, за чым гоняцца ўсе. «Я — то же, что пурпурная полоса на тоге. Не требуй от меня, чтобы я был подобен остальным, и не упрекай мою природу за то, что она создала меня отличающимся от остальных».

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

Выданні для агляду прадстаўлены кніжнай крамай «Акадэмічная кніга», Мінск, пр. Незалежнасці, 72

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.53	17.54	10.01
Віцебск —	7.46	17.41	9.55
Магілёў —	7.44	17.44	10.00
Гомель —	7.37	17.44	10.07
Гродна —	8.08	18.09	10.01
Брэст —	8.05	18.13	10.08

Месяц

Поўня 17 кастрычніка. Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. Андрэя, Інакенція. К. Марлены, Тэклі, Ігната, Севярына, Тодара, Яна.

Фота Андрэя ФЕАКІСТАВА

ЗАЎТРА

...у суседзяў

23 КАСТРЫЧНІКА Даты Падзеі Людзі

1501 год — у горадзе Мельнік Падляшскага ваяводства пры абранні каралём польскім і вялікім князем літоўскім Аляксандра падпісана так званая Мельніцкая унія — саюз паміж Каралеўствам Польскім і Вялікім Княствам Літоўскім. Польскія магнаты, якія імкнуліся да інкарпарацыі ВКЛ у склад Польскай Кароны, скарысталіся ваеннымі няўдачамі княства ў вайне з Масковіяй 1500—1503 гадоў і зрабілі чарговую спробу аб'яднаць абедзве дзяржавы пад кіраўніцтвам Польшчы. Хоць акт і быў падпісаны Аляксандрам і 27 прадстаўнікамі Вялікага Княства Літоўскага, але ён павінен быць яшчэ пацверджаны літоўскім сеймам. У 1505 годзе сейм, большасць дэлегатаў якога былі прыхільнікамі незалежнасці княства, не зацвердзіў акт уніі, які так і не набыў моц. Супраць уніі выступалі і сам Аляксандр, якому ліквідацыя спадчыніскага трону была нявыгаднай.

1816 год — нарадзіўся Арцём Вярэга-Дароўскі, беларускі паэт, драматург, публіцыст і даследчык фальклору, адзін з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры. Вядомы як аўтар пазэм, гутарак і драматычных твораў, якія разыходзіліся ў рукапісах: паэмы

«Ахульга» (тэматычна звязаная з барацьбай горцаў пад кіраўніцтвам Шаміля), драмы «Гордасць», камедыі «Хці-васць» і «Грэх 4-ы — гнеў». Першым пераклаў на беларускую мову пазэму Адама Міцкевіча «Конрад Валенрод». Беларускія творы з-за цэнзурных умоў не друкаваліся. У 1850-я арганізаваў у Віцебску публічную бібліятэку.

1893 год — Яўхім Фёдаравіч Карскі, філолаг-славіст, заснавальнік беларускага навуковага мовазнаўства і літаратуразнаўства, паспяхова абараніў сваю магістарскую дысертацыю «Да гісторыі гукаў і форм беларускай гаворкі» ў Кіеўскім універсітэце. Гэта была першая ў гісторыі дысертацыя, прысвечаная беларускай мове.

1924 год — у Мінску пачаўся аўтобусны рух. Парк склаўся з машын замежных марак: «Лэйланд», «Рэно», «МАН».

ПЛІНІЙ МАЛОДШЫ:
«Лепш нічым не займацца, чым займацца нічым».

Самалійскі пірат, які ляжыць у бальніцы, захапіў чужое судна.
Вось вы жакаце: кава, чай... Нішто так не бадзёрыць з раніцы, як звычайная вада, якая капае са столі!

— У мяне пад сукенкай нічога няма, а з прыдыханнем шапнула яна.
— Не трэба хлусці! Я бацька, і вы засунулі туды пачак пельменяў! — скажаў ахоўнік крамы.

Маленькая дзюўчынка зашнуруе чаравікі, узвальвае на спіну залпнічкі. Кажы свайму сябру:
— Добра, я пайшла ў школу. А ты сядзі дома і радуйся, што ты кот.
— Ты на чым учора дадому вярнулася?
— На таксі.
— А чаму таксіст цябе пацалаваў каля пад'езда?
— Тарыф «Камфорт».